

Rīgas Centrālās bibliotēkas 2008. gada darba pārskats

Rīga, 2009

Saturs

Bibliotēkas darbības vispārīgs raksturojums 2008.gadā	3
Bibliotēkas pakalpojumu pieejamība	4
Krājuma komplektēšanas un organizācijas politika.....	6
Informācijas pakalpojumu attīstība	11
Novadpētniecības darbs	17
Projektizstrāde.....	19
Metodiskā un konsultatīvā darba un sadarbības raksturojums.....	20
Darbs ar bērniem un jauniešiem.....	26
Bibliotēkas materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	30
Bibliotēkas personāls	32
Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums.....	36
Sadarbība ar pašvaldību	37
Bibliotēkas publicitāte un darbs ar sabiedrību	38

Pielikumi

[Pārskats par Rīgas Centrālās bibliotēkas un tās filiālbibliotēku kopējo krājumu](#)

[Rīgas Centrālās bibliotēkas un tās filiālbibliotēku izmantojuma rādītāji 2008. gadā](#)

[Rīgas Centrālās bibliotēkas krājumu attīstības un komplektēšanas koncepcija 2008. - 2012.gadam](#)

Bibliotēkas darbības vispārīgs raksturojums 2008.gadā

Rīgas Centrālā bibliotēka (RCB) ir informācijas, izglītības, kultūras, sabiedriskās saskarsmes un novadpētniecības centrs Rīgas iedzīvotājiem un viesiem. RCB ir Rīgas Domes dibināta iestāde, kas strādā Rīgas Domes Kultūras departamenta (RDKD) pakļautībā.

2008.gadā lietotāju bibliotekārā un informacionālā apkalpošana tika veikta Rīgas Centrālajā bibliotēkā un tās 42 filiālbibliotēkās, kā arī RCB grāmatu izsniegšanas punktā „Saulaino dienu bibliotēka” Bērnu klīniskajā universitātes slimnīcā (RCB Mangaļu filiālbibliotēka telpu problēmu dēļ ir iekonservēta, RCB Zemitānu filiālbibliotēka 2008. gadā reorganizēta, pievienojot rekonstruētajai RCB filiālbibliotēkai „Vidzeme”, un RCB Grīvas filiālbibliotēka atbilstoši RCB un tās filiālbibliotēku tīkla optimizācijas koncepcijai 2008.gadā reorganizēta, pievienojot rekonstruētajai RCB Grīziņkalna filiālbibliotēkai kā bērnu literatūras nodaļu).

Pārskata gadā RCB darba aktualitātes un prioritātes bija:

- gatavošanās automatizētajiem procesiem, to pilnveidošana (rekatalogizācija, automātiskās apkalpošanas uzsākšana vairākās RCB filiālbibliotēkās, datubāžu papildināšana, mājaslapas pilnveidošana u.c.),
- darbs pie krājuma atklāsmes,
- darbs ar dažādām lasītāju grupām.

Pārskata gadā pēc ēkas rekonstrukcijas darbu atsāka RCB filiālbibliotēka „Vidzeme”, bet pēc telpu renovācijas - jaunās telpās RCB Grīziņkalna filiālbibliotēka.

2008.gadā tika veikta RCB filiālbibliotēkas „Kurzeme” un „Vidzeme” akreditācija. Latvijas Bibliotēku padomes apstiprinātā Bibliotēku akreditācijas komisija apmeklēja minētās filiāles un iepazinās ar to darbu. Filiāles tika vērtētas pozitīvi, un tām piešķirts vietējas nozīmes bibliotēkas statuss.

Bibliotēkas pakalpojumu pieejamība

Atskaites gadā RCB pakalpojumus izmantoja **68 488** reģistrēti bibliotēku **lasītāji**. Kopumā RCB un tās filiālbibliotēkās bijis **1 109 591** bibliotēku **apmeklējums** un **2 716 157** dažādu informācijas nesēju **izsniegumi**. Bibliotēkārā darba rādītājus skat. pārskata pielikumā Nr.2.

Lietotāju apkalpošana RCB notiek atbilstoši Latvijas likumdošanai, LR Ministru Kabineta noteikumiem un RCB un tās filiālbibliotēku lietošanas noteikumiem. RCB maksas pakalpojumu cenrādis Rīgas Domē tika apstiprināts 2008.gada 10.jūnijā.

2008. gadā RCB filiālbibliotēkās veikti daudzveidīgi pasākumi, lai pilnveidotu bibliotekāro pakalpojumu klāstu iedzīvotājiem. Uzmanība tika pievērsta bibliotēku apkalpes rajona specifikai atbilstošu lasītāju grupu bibliotēkārās apkalpošanas uzlabošanai un lasīšanas popularizēšanai šo lasītāju vidū.

Tradicionāli viena no prioritārajām lasītāju grupām bibliotēkās ir bērni un jaunieši, tāpēc šajā pārskatā darbam ar bērniem un jauniešiem atvēlēta atsevišķa nodaļa (skat. pārskata sadaļu „Darbs ar bērniem un jauniešiem”).

Bibliotekāro pakalpojumu pieejamībai **cilvēkiem ar īpašām vajadzībām** un viņu atbalsta personām RCB filiālbibliotēkās izveidoti ”Ābolu plaukti”, kuros izvietoti izdevumi, kuri varētu sekmēt cilvēku ar īpašām vajadzībām dzīves kvalitātes uzlabošanu (informatīvi izdevumi par sociālo aprūpi, rehabilitāciju, izdevumi vieglajā valodā u.c.). Cilvēkiem ar redzes problēmām visās RCB filiālbibliotēkās pieejamas tekstu palielinošās lupas, iegūstama informācija par Latvijas Neredzīgo bibliotēkas piedāvājumu. Tiem, kuriem ir pārvietošanās grūtības, vairākās filiālbibliotēkās tiek sniegts individuāls atbalsts - nodrošināta bibliotekāro pakalpojumu pieejamība dzīvesvietā, piemēram, šādās RCB filiālbibliotēkās: Berģu (3), Bišumuižas (4), Daugavas (3), Hanzas (1), Imantas (1), Juglas (3), Ķengaraga (3), Nordeķu (2), Pārdaugavas (2), Pļavnieku (2) Torņakalna (5), ”Zemgale” (2). Sociālie darbinieki, kaimiņi, draugi un paziņas nereti ir tie, kuri nogādā izdevumus cilvēkiem ar īpašām vajadzībām dzīvesvietā, bet bibliotekāri veic grāmatu atlasīšanu, iesaka iepazīties ar jaunākajiem izdevumiem un izdevumiem no ”Ābolu plaukta”. 2008. gadā ir iegādātas vairāku nosaukumu klausāmās grāmatas.

Lai informētu **sociāli mazaizsargātās grupas** par RCB filiālbibliotēku pakalpojumiem un krājumu, 2008.gadā tika izplatīta informācija (bukleti, informatīvas lapaņas) vairākās sociālajās iestādēs (rajonu sociālajās nodaļās, aprūpes centros u.c.). Pateicoties RCB filiālbibliotēku bibliotekāru iniciatīvai un aktīvam darbam, izveidota sekmīga sadarbība ar apkalpes rajona sociālajām iestādēm: sociālajām mājām (RCB Ķengaraga filiālbibliotēka), Sociālās mājas Dienas centru (RCB Annas filiālbibliotēka), sociālo aprūpes centru „Gaiļezers” (RCB filiālbibliotēka ”Strazds”), veco ļaužu pansionātu SAC ”Ezerkrasti” (RCB Berģu filiālbibliotēka), Latvijas Sieviešu invalīdu asociāciju „Aspazija” (RCB Grīziņkalna filiālbibliotēka), patversmi (RCB Ķengaraga filiālbibliotēka). Bibliotēkas sociālo iestāžu iemītniekiem organizē izsniegto izdevumu apmaiņu, tematisko izstāžu izvietojumu (RCB Berģu filiālbibliotēka), pasākumus: Ziemassvētku sarīkojums (RCB Ķengaraga filiālbibliotēka), dzejas dienu pasākums un tikšanās lasītāju klubīnā (RCB filiālbibliotēka ”Strazds”).

2008. gadā RCB filiālbibliotēkās **gados vecāki cilvēki** varēja apgūt datoru lietošanas pamata prasmes gan individuālās apmācībās (visas RCB filiālbibliotēkas), gan grupu nodarbībās (RCB Pieaugušo literatūras nodaļa, filiālbibliotēka „Pūce”, „Vidzeme”, Torņakalna filiālbibliotēka). Uz atraktīviem un interesantiem pasākumiem seniorus aicināja RCB Torņakalna filiālbibliotēka pasākumā ”Māksla, bohēma un mans radošais „Es” literāra

tēla veidolā”, dzejas rīts ar L.Blūmas piedalīšanos, tematisks pasākums ”Poltergeisti - būtnes no citas pasaules” u.c. Senioru kluba ”Sarma” (RCB Pļavnieku filiālbibliotēka) un klubiņa ”Lasītprieks” (RCB filiālbibliotēka „Zemgale”) dalībnieki ar jaunākajiem izdevumiem tika iepazīstināti jaunieguvumu apskatos, bet senioru klubs ”Saulīte” (RCB Grīziņkalna filiālbibliotēka) šogad piedalījās Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļas ”Krēslas stunda” pasākumā.

Pasākumi gados vecākiem cilvēkiem RCB Torņakalna un Ķengaraga filiālbibliotēkā

Krājuma komplektēšanas un organizācijas politika

Noslēdzot 2008.gadu, RCB un filiālbibliotēku kopējo krājumu veidoja **939 343** informācijas nesēji (skat. pārskata pielikumu Nr.1) par summu Ls **1 986 417.70** (par bilancē esošajiem 801 768 eksemplāriem). Kopkrājumu veido dokumenti latviešu valodā (67.01 %), krievu valodā (24.08 %), angļu valodā (5.44 %), vācu valodā (3.04 %), pārējās svešvalodās (0.43 %).

RCB un filiālbibliotēku kopējais krājums 2008.gadā papildināts par 81 852 eksemplāriem (t.sk. 24 962 žurnālu eksemplāri), taču, tāpat kā iepriekšējos gados, izslēgto eksemplāru skaits ir lielāks par jaunieguvumu skaitu, tāpēc kopējais RCB un tās filiālbibliotēku krājums samazinājies par 69 227 eksemplāriem.

Kopējais krājums 2008.gada sākumā (eks.)	Ienācis 2008.gadā (eks.)	Izslēgts 2008.gadā (eks.)	Izmaiņas (eks.)
1 008 570	81 852 No tiem: Latviski – 73.43 % Krieviski – 19.99 % Angliski – 3.76 % Vāciski – 1.49 % Citas svešval. – 1.33%	151 079 No tiem: Latviski – 51.94 % Krieviski – 41.4 % Angliski – 2.92 % Vāciski – 1.57 % Citas svešval. – 2.17 %	- 69 227

Visaktīvāk pie krājumu rekonplektēšanas strādājušas šādas RCB nodaļas/filiālbibliotēkas:

RCB struktūrvienība	Rekonplektēto eks. skaits
Centrālā bibliotēka	12 319
RCB Grīvas filiālbibliotēka ¹	11 939
RCB Zemitānu filiālbibliotēka ²	7 804
RCB Daugavas filiālbibliotēka	6 786
RCB Nordeķu filiālbibliotēka	6 609
RCB Mangaļu filiālbibliotēka	5 918
RCB Grīziņkalna filiālbibliotēka	5 707
RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēka	5 656
RCB Pļavnieku filiālbibliotēka	5 153
RCB Svešvalodu filiālbibliotēka	5 187

Lielākie krājumi 2008.gada beigās:

RCB struktūrvienība	Eksemplāru skaits
Rīgas Centrālā bibliotēka (t.sk. Pieaugušo literatūras nodaļa, Bērnu literatūras nodaļa, Repozitārija Aktīvais fonds, Bibliotēku dienests)	86 847
RCB Ķengaraga filiālbibliotēka	38 928
RCB filiālbibliotēka „Vidzeme”	38 912
RCB Imantas filiālbibliotēka	38 092
RCB Daugavas filiālbibliotēka	36 055
RCB Šampētera filiālbibliotēka	35 403
RCB Annas filiālbibliotēka	31 938
RCB Hanzas filiālbibliotēka	30 054

¹ RCB Grīvas filiālbibliotēka 2008.gadā tika reorganizēta; ievērojama daļa tās krājuma tika iekļauta citu RCB struktūrvienību krājumos

² RCB Zemitānu filiālbibliotēka 2008.gadā tika reorganizēta; ievērojama daļa tās krājuma tika iekļauta citu RCB struktūrvienību krājumos

2008.gada 13.jūnijā RCB direktore apstiprināja „Rīgas Centrālās bibliotēkas krājumu attīstības un komplektēšanas koncepciju 2008. – 2012.g.” (koncepcijas teksts - pārskata pielikumā Nr.3.).

Vadoties pēc RCB krājuma komplektēšanas koncepcijas, liela vērība tika veltīta krājuma kvalitātes uzlabošanai un sadarbībai ar filiālbibliotēkām, lai izzinātu un precizētu lietotāju vajadzības un vēlmes. Turklāt, optimizējot RCB Komplektēšanas un apstrādes nodaļas (KAN) darbu, kopš 2008.gada 30.aprīļa komplektēšanas sektorā strādā trīs bibliotekāri. Tā rezultātā varēja vairāk izvērtēt pieprasījumus piekomplektēšanas datubāzē un biežāk veikt ekspresaptaujas filiālbibliotēkās par iegādājamās grāmatas nepieciešamību atbilstoši informācijas dziļuma līmenim un filiālbibliotēku mikrorajonu īpatnībām. Atskaites gadā RCB KAN komplektēšanas sektora darbinieces apmeklēja 31 filiālbibliotēku, lai precizētu komplektēšanas dziļuma līmeņus.

RCB KAN darbinieki, apmeklējot filiālbibliotēku „Zvirbulis” un „Rēzna”

RCB lokālai lietošanai paredzētās komplektēšanas datubāzes izmantošanas intensitāte pieauga otrajā pusgadā un, gadu noslēdzot, to izmantoja visas RCB struktūrvienības, izņemot RCB Mežaparka filiālbibliotēku. Kopumā datubāzē reģistrēti 4 287 pieprasījumi, no kuriem izpildīti 2 727 (63.6%). Pašlaik nav izpildīti 688 pieprasījumi latviešu valodā un 823 – krievu valodā.

Galvenais finansējuma avots informācijas nesēju ieguvei – Rīgas Domes apstiprinātie RCB budžeta līdzekļi. Komplektēšanas sektorā dažādu informācijas nesēju iegādei iztērēti Ls 273 923.97, periodisko izdevumu abonēšanai, „Bibliotēku Pasaules”, kā arī citu periodisko materiālu iegādei gadā izlietoti – Ls 62 958.03.

Aktīvi tika apzinātas jaunas informācijas nesēju iegādes vietas. Atskaites gadā grāmatas un citi informācijas nesēji saņemti (iepirkti vai dāvināti) no 147 apgādiem, izdevniecībām, organizācijām un privātpersonām. Par RCB budžeta līdzekļiem jaunie informācijas nesēji tika iegādāti 104 vietās, pievēršot uzmanību iegādājamo dokumentu informatīvajai un kultūrvēsturiskajai vērtībai: nozīmīgi izdevumi, veltīti Latvijas deviņdesmitgadiem, Dziesmu un deju svētku tradīcijām un dziedātpriekam, vēstures, mākslas vēstures un latviešu likteņgaitu tematikas darbi, notikums grāmatniecībā – „Lielais pasaules atlants”, sportam un Olimpiskajām spēlēm veltīti izdevumi, grāmatu konkursu un literāro balvu ieguvušie darbi, ceļveži.

Lielākie iepirkumi veikti: Zvaigzne ABC (7 992 eks.), Janus (5 353 eks.), Kontinents (3 613 eks.), Jumava (3 567 eks.), L.Grāmata (3 218 eks.), Atēna (1 291 eks.), J.L.V. (1 811 eks.), Jānis Roze (1 066 eks.).

No SIA Globuss, SIA Jānis Roze, grāmatu nama Valters un Rapa, SIA Avots, Baltos lankos, UAB Egles leidykla, Janus, SIA Poļaris, Rēriha grāmatnīcas tika iepirkti iespieddarbi svešvalodās – adaptētie teksti, nozaru literatūra, daiļliteratūra un grāmatas bērniem.

Ar 66% atlaidi no izdevniecības Langenscheidt (Vācija) tika iegādātas mācību grāmatas bērniem un adaptētie teksti ar blīvplatēm (CD) vācu valodā.

Grāmatas un citi informācijas nesēji tika iepirkti deviņos Latvijas muzejos. Elektroniskie dokumenti, arī mūzikas ieraksti tika iepirkti: Mikrofona ieraksti, Forum Cinemas Home Entertainment, AcmeFilm, Rimaida, Upe tuviem un tāliem, Video Leader, Jānis Roze, Filmu studija Rija, PataFons, Randoms, Mūzika Baltika, Dd Studio. Atskaites gadā tika panākta vienošanās ar piegādātājiem, ka modernos informācijas nesējus RCB KAN piegādās paši izdevēji.

2008.gadā tika uzsākta sadarbība ar jauniem dokumentu piegādes partneriem: O.D.A., izdevniecību „Liels un mazs”, Liepājas pārstāvniecību Rīgā. Ar tās palīdzību tika nodibināti kontakti ar Liepājas izdevniecībām, jo īpaši apgādu „Pauliņa”, „Acme Film”. 2008. gadā atsākta sadarbība ar filmu studiju „Rija”.

2008. gadā informācijas nesēji tika iepirkti apmaiņai un dāvinājumiem starptautisko sadarbības līgumu ietvaros. Tika saņemti arī dāvinājumi no sadarbības partneriem: Sanktpēterburgas Centrālās bibliotēkas (Krievija), Tallinas Centrālās bibliotēkas (Igaunija), Kirovogradas Apgabala bibliotēkas (Ukraina).

Pateicoties sadarbībai ar RCB Publicitātes nodaļu, bibliotēkās nonāca informatīvo materiālu dāvinājumi no Rīgas Domes Izglītības, jaunatnes un sporta departamenta, AIDS Profilakses centra, Invalīdu un viņu draugu apvienības „Apeironis”, Latvijas Vides aizsardzības fonda, biedrības „Projekts Vizuālā Latvija”, Naturalizācijas pārvaldes.

Apjomīgs dāvinājums tika saņemts no apgāda „Jumava” (9 967 eks. par Ls 23050.02) un „J.L.V.” SIA (Ls 63174.87). Ar dāvinātajām grāmatām tika papildināts RCB un filiālbibliotēku krājumi, tās tika pasniegtas kā dāvanas filiālbibliotēku pasākumu apmeklētājiem, kā arī piedāvātas citām Latvijas publiskajām bibliotēkām.

Gadskārtējā tikšanās reizē ar grāmatizdevējiem RCB viesis bija apgāds „Pētergailis” (ar iespēju veikt piekoplektēšanu). Pasākumā piedalījās digitālā dizaina uzņēmums Dd Studio, vairāku projektu autori iepazīstināja ar darbu digitālās informācijas vizualizācijā.

2008.gadā turpinājās grāmatu saņemšana Valsts Kultūrkapitāla fonda mērķprogrammas “Jaunu grāmatu un citu izdevumu iegāde publiskajās bibliotēkās” ietvaros. Kopumā krājumā gada laikā tika ievadīti 313 nosaukumu iespieddarbi 784 eksemplāros par Ls 3 850.59. RCB krājums tika papildināts ar Valsts Kultūrkapitāla fonda kultūras programmas “Bērnu žūrija: lasīšanas veicināšanas programma” ietvaros saņemtajiem 400 iespieddarbiem par summu Ls 1 239.40.

Visi RCB ienākušie iespieddarbi un citi informācijas nesēji apstrādāti centralizēti.

Lai nodrošinātu jauno iespieddarbu un citu informācijas nesēju apriti filiālbibliotēkās, atbilstoši krājuma komplektēšanas koncepcijai RCB Repoziārija Aktīvais fonds gada laikā saņēma ievērojami vairāk informācijas nesēju (tai skaitā arī pastāvīgā lietošanā RCB izsniegšanas punktam Bērnu klīniskajā universitātes slimnīcā).

RCB Repoziārija Apmāņas fonda krājums uz 2009.gada 1.janvāri ir 19 644 eksemplāri. Pārskata periodā krājumā ienākuši 11 388 eksemplāri, bet izslēgti 10 502 eksemplāri. RCB Repoziārija Apmāņas fonda krājumu papildinājuši RCB filiālbibliotēku liekie dubleti (6 356 eks.), daļa iekonservētās un reorganizēto RCB filiālbibliotēku informācijas nesēji (1 993 eks.), kā arī RCB lasītāju (2 176 eks.), privātpersonu un organizāciju dāvinājumi (863 eks.).

Lai izvērtētu piedāvāto dubletu literatūru un dāvinājumus, tika apmeklētas RCB filiālbibliotēkas. Visbiežāk apmeklētās: RCB Jaunciema, Mārtiņa, Nordeķu, Mežciema, Bolderājas filiālbibliotēka, filiālbibliotēka „Kurzeme” u.c.

RCB Repozitārija Apmaiņas fonda aktivitātes

2008.gadā RCB Repozitārija Apmaiņas fonda grāmatas izmantotas nolietoto eksemplāru nomainīšanai, krājumu papildināšanai (2 348 eks.) vai izsniegumam uz laiku (501 izsniegums).

RCB Apmaiņas fonds apkalpo RCB un tās filiālbibliotēkas, taču, lai sabalansētu saņemto un izslēgto iespieddarbu skaitu, mazāk izmantotie dubleti tiek piedāvāti sadarbības partneriem, kā arī iestādēm un organizācijām kā bezmaksas dāvinājumi. Atskaites gadā no RCB Repozitārija Apmaiņas fonda 35 Latvijas iestādēm un organizācijām tika nodoti 7 510 eksemplāri. Turklāt vēl 9 grāmatas aizceļoja uz Zimbabves Kultūras skolu, bet 10 iespieddarbi tika dāvināti Sanktpēterburgas Centrālajai bibliotēkai (Krievija).

Par jaunieguvumiem tiek informētas RCB struktūrvienības, izsūtot e-pastus. Par RCB Repozitārija darbu konsultēti kolēģi no Jelgavas Zinātniskās bibliotēkas.

RCB Repozitārija Aktīvā fonda krājums uz 2009.gada 1.janvāri – 9 727 eksemplāri. Ienākuši 1 448 eksemplāri par summu Ls 6522.96. Izslēgti 44 eksemplāri par summu Ls 128.44. Darba prioritāte bija operatīva informācija par jaunieguvumiem visās zinātņu nozarēs un lasītāju pieprasījumu izpilde. RCB lietotāju pieprasījumu skaits 2008.gadā –350; izsniegto grāmatu skaits - 14 024 eksemplāri, sagatavojot vairāk nekā 300 grāmatu kopas.

Visaktīvāk RCB Repozitārija Aktīvo fondu izmantoja RCB Hanzas, Bišumuižas, Bergu, Jaunciema, Torņakalna, Zaslauka, Mežciema, Pļavnieku, Svešvalodu filiālbibliotēka, filiālbibliotēka „Rēzna”, „Avots”, „Laima”, un „Strazds”.

Pieprasījumu tematika: vēsture, juridiskā literatūra, psiholoģija, daiļliteratūra krievu valodā, „Bērnu žūrija” nominētās grāmatas, memuārliteratūra, animācijas filmas; dokumentālās filmas par Latviju, latviešu mākslas filmas.

RCB Repozitārija Aktīvā fonda krājuma izsniegtās dokumentu kopas pēc procentuālā novērtējuma: nozaru literatūra – 15%, jaunieguvumi – 35%, tematiskās kopas – 10%, elektroniskie dokumenti – 40%. Vislielāko pieprasījumu veido nozaru literatūras pieprasījumi – 50% no visiem pieprasījuma veidiem. Nākamā lielākā daļa ir mācību procesa padziļinātai apguvei izmantoto dokumentu pieprasījums – 35%, un uzziņu literatūra - 15% no pieprasījumu skaita.

RCB Repozitārija Pasīvā fonda krājums 2008.gada beigās ir 15 874 eksemplāri. Gada laikā no krājuma izslēgti 420 eksemplāri (57 grāmatas, 363 nošizdevumi), bet tas papildināts ar 235 grāmatām.

2008.gadā Repozitārija Pasīvais fonds RCB 23 struktūrvienībām izsniedzis 213 iespieddarbus, ko veido lasītāju pieprasījumi un materiāli izstādēm.

2008.gadā galvenā bibliotekāre Lelde Puriņa veica skaitlisko analīzi daiļliteratūras izsniegumam RCB 2007.gadā, apkopotos datus iesniedzot AKKA/LAA.

Informācijas pakalpojumu attīstība

2008. gadā tika strādāts trīs svarīgākajos virzienos: krājuma rekatalogizācija, lasītāju reģistrācija un automatizēta lietotāju apkalpošana.

Lasītāju reģistrāciju vienotajā RCB elektroniskajā lasītāju datubāzē veica RCB un visas filiālbibliotēkas.

Pārskata gada beigās **automatizētu lasītāju apkalpošanu** BIS ALISE realizēja 15 RCB struktūrvienības, no kurām 9 šo procesu uzsāka veikt 2008.gadā.

Tika plānots, ka 2008.gada laikā RCB tiks pabeigta **krājuma rekatalogizēšana**, taču gada nogalē rekatalogizācijas darbs pabeigts RCB Pļavnieku filiālbibliotēkā, filiālbibliotēkā „Avots” un „Zemgale”. Krājuma rekatalogizēšana vēl jāveic 27 RCB filiālbibliotēkās.

Tā kā tika nodrošināta pieeja RCB elektroniskajam kopkatalogam, 2008.gadā tika slēgti alfabētiskie kartīšu katalogi RCB un tās filiālbibliotēkās, kā arī gada nogalē tika pārtraukta dokumentu izslēgšana no alfabētiskā kartīšu darba kopkataloga RCB KAN.

2008. gadā RCB KAN veikusi 49 609 eksemplāru jaunieguvumu (grāmatas, audiovizuālie izdevumi, elektroniskie informācijas nesēji) apstrādi. Elektroniskajā kopkatalogā ievadīti un apstrādāti 8 172 nosaukumi jaunieguvumu par Ls 230 926.04.

No RCB un tās filiālbibliotēku elektroniskā kopkataloga izslēgtas 25 511 vienības.

Sakarā ar RCB Grīvas filiālbibliotēkas un RCB Zemitānu filiālbibliotēkas reorganizāciju krājumus papildināja: RCB, RCB Bibliotēku dienests, RCB Grīziņkalna filiālbibliotēka, RCB filiālbibliotēka „Vidzeme”, RCB Sakandaugavas filiālbibliotēka, RCB filiālbibliotēka „Zemgale”, RCB Torņakalna filiālbibliotēka, RCB Ķengaraga filiālbibliotēka, RCB Repozitārija Aktīvais fonds. Vienības, kas pārgāja šo struktūrvienību krājumos, tika ievadītas elektroniskajā kopkatalogā ar iemeslu „Nodošana uz citu fondu”.

Kopumā 2008.gada beigās RCB elektroniskajā katalogā ir rodama informācija par 82% informācijas nesēju no visa RCB kopkrājuma.

Uzziņu informācijas darba galvenais virziens 2008. gadā – kvalitatīvas un pilnīgas informācijas pieejamības nodrošinājums. Pilnveidojot automatizācijas procesus un paaugstinot personāla kvalifikāciju, paplašinās elektronisko resursu izmantojamību, līdz ar to lasītājs tiek nodrošināts ar ātru piekļuvi informācijai.

Uzziņu informācijas darbs tika veikts, izmantojot gan tradicionālos, gan elektroniskos informācijas avotus. Visās RCB filiālbibliotēkās lietotājiem pieejami bezmaksas interneta pakalpojumi. Uzziņu darbā plaši tiek izmantotas datubāzes: Lursoft, NAIS, Likumi.lv, Letonika, Nozare.lv, LNB Bibliogrāfijas institūta analītiskas

datubāze, RUBRICON, EBSCO, kā arī dažādas datubāzes CD formātā. Palielinās bibliotekāra kā starpnieka loma informācijas meklēšanā un atlasē. Vairākas filiālbibliotēkas piedalījās organizētajos konkursos informācijas meklēšanā datubāzēs. RCB Ķengaraga un Pārdaugavas filiālbibliotēku lasītāji piedalījās Lursoft organizētajā konkursā. „Meklē un atrodi Letonika.lv” piedalījās RCB Daugavas filiālbibliotēkas divi lasītāji un bibliotekāre, kā arī RCB Hanzas filiālbibliotēkas un filiālbibliotēkas „Pūce” lasītāji.

2008. gadā RCB turpināts darbs pie virtuālās bibliotēkas pilnveidošanas, lai informāciju varētu iegūt arī attālinātie lietotāji. Informāciju par grāmatām, kas atrodas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku krājumos, var iegūt elektroniskajā kopkatalogā, regulāri iespējams iepazīties arī ar jaunieguvumiem. Ar novadpētnieciska rakstura materiāliem var iepazīties pašu RCB speciālistu veidotajās datubāzēs „Rīgas pilsētas novadpētniecība” un „Rīga latviešu daiļliteratūrā”. Tika sagatavots buklets, kurā sniegtas uzskatāmas pamācības lietotājiem šo datubāžu lietošanā. Lai pilnīgāk atspoguļotu datubāzē „Rīga latviešu daiļliteratūrā” ietverto informāciju, tika izveidots un RCB mājaslapā publicēts datubāzes variants, kurā iespējama informācijas meklēšana, izmantojot tematiskos šķirklus.

Uzziņu informācijas darbā bez elektroniskajiem informācijas resursiem tiek izmantots uzziņu literatūras fonds, novadpētniecības kartotēkas, atsevišķas tematiskās kartotēkas, kā arī tematiskās avīžu un žurnālu klipu mapes. Sniegto uzziņu skaitam ir tendence nedaudz samazināties. Tas izskaidrojams ar to, ka bibliotēkas lietotāji attīstījuši savas prasmes informācijas meklēšanā, īpaši internetā. Liela nozīme ir bibliotekārajām stundām un individuālajām konsultācijām, kuru laikā tiek apgūtas arī praktiskas iemaņas. Apmācība informācijas meklēšanā pieejamajās datubāzēs notikusi ne tikai skolēniem, bet arī citiem bibliotēkas lietotājiem. Bieži vien informācija tiek meklēta bez bibliotekāra līdzdalības.

Uzziņu literatūras fonds regulāri tiek attīrīts no novecojušiem izdevumiem un papildināts ar jaunākajiem izdevumiem. Tematiskās kartotēkas savu aktualitāti zaudējušas, tomēr vairākās filiālbibliotēkās tās tiek veidotas, pēc bibliotekāra viedokļa, apkopojot nozīmīgu informāciju. RCB Mākslas literatūras filiālbibliotēkā joprojām tiek papildināta Lugu kartotēka, kas veidota sadarbībā ar Dramaturgu ģildes vadītāju Daini Grīnvaldu un aktīvi tiek izmantota Dramaturģijas lasītavā. Darbs ar tematiskajām kartotēkām tiek turpināts RCB Daugavas filiālbibliotēkā (citātu kartotēka, „Latviešu un cittautu tradīcijas”; „Rīga”). Dažās filiālbibliotēkās kartotēkas ir ieguvušas elektronisku formu, piemēram, RCB Imantas filiālbibliotēka izveidojusi nelielu datubāzi „Cittautu ievērojamie cilvēki Latvijā”.

Kartotēku, sarakstu vai tematisko mapju formā tiek apkopota informācija ar pieprasītākajām un nozīmīgākajām tīmekļa vietņu adresēm. Šie apkopojumi ir noderīgi ātrākai informācijas atrašanai un kvalitatīvākai atlasei.

Uzziņu darbs tiek veikts arī ar atsevišķām interešu grupām, atlasot un apkopojot tās interesējošos materiālus. Tie ir pedagogi, vēstures, teātra vai ceļojumu interesenti. RCB izsniegšanas punktā Bērnu klīniskajā universitātes slimnīcā bibliotekārs sniedz uzziņas ne tikai bērniem, bet arī medicīnas personālam un medicīnas studentiem. RCB Pieaugušo literatūras nodaļā darbojas Eiropas Savienības informācijas punkts.

RCB darbinieku konkursam „Mana Latvija” iesniegtie bibliogrāfiskie līdzekļi

Gatavojoties Latvijas Republikas 90. gadadienai, 2008. gadā RCB norisinājās bibliogrāfisko līdzekļu konkurss. Katrai filiālbibliotēkai kā dalībniekam bija iespēja izvēlēties darba tematiku, kas būtu atbilstoša galvenajam pamattematam – „Latvijai – 90”. Konkursā piedalījās 26 RCB filiālbibliotēkas. Visvairāk dalībnieku bija pievērsušies novadpētnieciskiem tematiem – par Rīgas atsevišķiem rajoniem un to attīstības perspektīvām, ievērojamiem novadniekiem. Nozīmīgi bibliogrāfiskie rādītāji tika sastādīti par Latvijas sasniegumiem pasaulē – Latvijas teātri uz pasaules skatuves, mūziķu sasniegumi ārpus Latvijas, kā arī par latviešu literatūras tulkojumiem svešvalodās. Konkursa noslēgumā tika izveidota izstāde, kas vienkopus iepazīstināja ar visiem iesniegtajiem darbiem. Konkursa gaitā veidotie bibliogrāfiskie rādītāji bija noderīgs informācijas apkopojums, izpildot lasītāju uzziņas, veidojot izstādes un citus pasākumus. Tas ir nozīmīgs RCB bibliotekāru ieguldījums, sagaidot Latvijas Republikas gadadienu, kā arī ievērojams papildinājums Latvijas bibliogrāfisko līdzekļu klāstam.

Ar RCB saņemtajiem jaunieguvumiem iepazīstina elektroniskā kataloga sadaļa „Jaunami”, tiek rīkotas Jaunumu dienas, jaunieguvumu izstādes, veidoti jaunieguvumu saraksti un apskati. Vienas filiālbibliotēkas priekšroku dod pastāvīgām jaunieguvumu izstādēm, tās regulāri atjaunojot, citas – veido jaunumu izstādes 1 vai 2 reizes mēnesī Jaunumu dienās. Notiek pārrunas pie izstādēm, grāmatu apskati bibliotēku apmeklētājiem un darbiniekiem, kā arī ar apskatiem iepazīstināti skolēni, pansionāta iemītnieki vai pensionāru kluba biedri. RCB Hanzas filiālbibliotēkai ir pieredze jau vairākus gadus - grāmatu apskatus papildināt ar prezentāciju. RCB Pieaugušo literatūras nodaļa organizēja izstādi ”Uzziņas 2007” ar informāciju par gada laikā saņemto jaunāko uzziņu literatūru.

RCB un filiālbibliotēkas rīko jauno grāmatu dienas un izstādes

Vairākās filiālbibliotēkās tiek sastādīti bibliogrāfiskie saraksti. Regulāri jaunieguvumu saraksti tiek pievienoti jaunumu izstādēm vai tematiskajām izstādēm, literatūras saraksti tiek veidoti pēc skolotāju, skolēnu vai studentu pieprasījuma. 2008. gadā sadarbībā ar Jūgendstila informācijas centru RCB Vecrīgas filiālbibliotēka sastādīja bibliogrāfiskos sarakstus par V.L.N. Boklāfu un jūgendstila celtnēm Rīgā.

Uzziņu informācijas darbā tiek izmantotas iespējas, ko piedāvā RCB Starpbibliotēku abonements, Repozitārija aktīvais fonds, kā arī bieži vien literatūra tiek meklēta tuvāko filiālbibliotēku krājumā.

Kopš 2008.gada marta RCB **Starpbibliotēku abonementa** (SBA) nodaļā strādā divi darbinieki. SBA galvenā funkcija ir nodrošināt lasītājam viņa pieprasīto grāmatu vai cita veida informāciju gadījumos, kad dokuments nav RCB krājumā.

Pārskata periodā SBA pakalpojumus izmantoja Centrālā bibliotēka un 32 filiālbibliotēkas. Izpildīti 1 407 pieprasījumi no 1 451.

RCB struktūrvienība	Piepr./ atteikumu skaits	RCB struktūrvienība	Piepr./ atteikumu skaits
Centrālā bibliotēka	634/4	Mežciema filiālbibliotēka	136/5
Annas filiālbibliotēka	Nav izm.	Nordeķu filiālbibliotēka	4/1
Filiālbibliotēka "Avots"	6/1	Pārdaugavas filiālbibliotēka	8
Berģu filiālbibliotēka	20/1	Pļavnieku filiālbibliotēka	Nav izm.
Bišumuižas filiālbibliotēka	4	Filiālbibliotēka "Pūce"	3/1
Bolderājas filiālbibliotēka	1	Filiālbibliotēka "Rēzna"	23/2
Filiālbibliotēka "Burtnieks"	15	Sarkandaugavas filiālbibliotēka	6
Čiekurkalna filiālbibliotēka	13/1	Sarkankalna filiālbibliotēka	Nav izm.
Daugavas filiālbibliotēka	17/1	Svešvalodu filiālbibliotēka	24
Grīvas filiālbibliotēka	26	Filiālbibliotēka "Strazds"	41/4
Grīziņkalna filiālbibliotēka	Nav izm.	Šampētera filiālbibliotēka	Nav izm.
Hanzas filiālbibliotēka	Nav izm.	Mūzikas filiālbibliotēka "Tilts"	4/1
Iļģuciema filiālbibliotēka	6	Torņakalna filiālbibliotēka	9
Imantas filiālbibliotēka	Nav izm.	Vecrīgas filiālbibliotēka	Nav izm.
Jaunciema filiālbibliotēka	8	Filiālbibliotēka "Vidzeme"	83/4
Juglas filiālbibliotēka	76/3	Filiālbibliotēka "Vinnijs"	Nav izm.
Filiālbibliotēka "Kurzeme"	10	Zasulauka filiālbibliotēka	3/1
Ķengaraga filiālbibliotēka	109/3	Filiālbibliotēka "Zemgale"	Nav izm.
Filiālbibliotēka "Laima"	132/8	Ziemeļblāzmas filiālbibliotēka	4
Mākslas literatūras filiālbibl.	Nav izm.	Zolitūdes filiālbibliotēka	5
Mārtiņa filiālbibliotēka	Nav izm.	Filiālbibliotēka "Zvirbulis"	4
Mežaparka filiālbibliotēka	2/1	Izsniegšanas punkts BKUS	6/2

Pieprasījumu sadalījums pa valodām: latviešu valodā – 1073, angļu valodā – 46, franču valodā – 3, krievu valodā – 324, vācu valodā – 3, citās svešvalodās – 2.

Kopumā 2008.gadā raksturīgākie pieprasījumi - Dziesmu un deju svētku un Latvijas Republikas tematika.

2008.gadā SBA pakalpojumus izmantoja arī SBA sadarbības partneri: Rīgas Dome un Rīgas Domes Kultūras departaments, Rīgas Latviešu biedrība, Latvijas Nacionālo karavīru biedrība, Politiski represēto biedrība, Rīgas Biznesa koledža, Lutera akadēmija, Latvijas Mākslas akadēmija. Izpildīti visi 147 pieprasījumi.

Kopumā 2008.gadā RCB SBA nodaļā izpildīti 1 554 pieprasījumi no 1 598.

No ārvalstu bibliotēkām SSBA kārtā saņemts: divas grāmatas no Hamburgas Universitātes bibliotēkas, viena grāmata no Stokholmas Universitātes bibliotēkas un Oslo Centrālās bibliotēkas. Pieci SSBA pieprasījumi tika nosūtīti uz Krieviju, taču atbilde netika saņemta.

Izmantojot SBA kārtā saņemtos materiālus, veidoti šādi bibliogrāfiskie saraksti:

- Latvijas skautu un gaidu Centrālās organizācijas vēsture Latvijā un trimdā,
- Divkāršā jubileja diriģentam Jānim Zirnim un korim „Ausma”,
- A.Solžeņicina dzeja,
- Dzimtas koki: no vecmāmiņas līdz arhīvam,
- Vestienas novads: vēsture, vācu baronu dzimtas, uzņēmējdarbība, kultūra,
- Mēs no Igarkas: pilsētas vēsture, pieminekļi, represēto likteņi, Mūžīgā sasaluma muzejs.

RCB un tās filiālbibliotēkām sniegtas 122 vienkāršās un sarežģītās uzziņas, daži piemēri: Socioloģisko pētījumu organizācija un metodika; Dzimtumaudzināšana ģimenē un skolā; Intelektuālais kapitāls, spējas un karjera; ON-LINE struktūra un pakalpojumi; Reālā un virtuālā darba intervija; Energoresursu izmantošana un attīstība Latvijā un Baltijas jūras reģionā; Klimata izmaiņas Latvijā un Baltijas jūras reģionā; Personība un kultūra. Korporatīvā kultūra un personība; Indivīds kā valodas kultūras objekts; Mūsdienu pilsētu kultūra; Formula 1: 2008. gada dalībnieku sastāvs, F1 modeļi un tehniskais raksturojums, prognozes par 2008. gada F1 favorītiem; Volvo S60d5 un Volvo S80D5: jauda, grieze, ekonomija, tehnoloģija; Pašu audzētas sēnes.

SBA kārtā pasūtīnātie materiāli kuplinājuši 15 izstādes, bet sagatavotie informatīvi materiāli un kopijas papildinājušas materiālu kopas par vairāku RCB filiālbibliotēku mikrorajoniem un to vēsturi, ievērojamiem cilvēkiem, arhitektūru un pieminekļiem.

Darba gadā tika sniegtas tiešās un netiešās informācijas, mutvārdu uzziņas un konsultācijas, kā arī veikta jauno bibliotekāru apmācība RCB tālākizglītības pasākumu ietvaros.

Atbildīgā par SBA darbu RCB galvenā bibliotekāre Rasma Bāliņa 2008. gada augustā un septembrī, sadarbojoties ar LNB SBA nodaļas kolēģiem, piedalījās jaunā SBA pakalpojuma modeļa „Elektronisko resursu izmantošana Latvijas Republikas SBA nodaļās” ieviešanu praktiskajā darbā. Līdz ar to RCB SBA pirmā sāka strādāt ar jauno modeli, kura teorētiskā un praktiskā apgūšana sniedz lieliskas iespējas RCB SBA visā pilnībā īstenot savu potenciālu.

2007.gada decembra sākumā sākās Latvijas Valsts un Bila & Melindas Geitsu fonda līdzfinansētā publisko bibliotēku attīstības projekta „Trešais tēva dēls” īstenošana un tika uzsākta RCB tīklu sadale. Līdz 2008. gada vasarai tika veikti vairāki darbi, sadalot tīklus, pieslēdzot jaunus interneta savienojumus lasītāju tīklam.

Tika piegādāti jauni datori ar MS Windows Vista un iebūvētiem viedkaršu lasītājiem, kas sniegs bibliotēkas apmeklētājiem jaunas iespējas, kā arī ļaus bibliotēkas pakalpojumam sekot progresam.

Saistībā ar augstāk minēto projektu, sākās arī brīvā bezvadu interneta uzstādīšana RCB filiālbibliotēkās. RCB filiālēs tika ieslēgti WiFi piekļuves punkti, kas ļauj lietotājiem izmantot internetu personīgajos portatīvajos datoros.

Turpinājās arī administratīvā tīkla uzlabošana, nomainot savienojumus uz ātrākiem, optiskiem pieslēgumiem.

Tīklu stabilitātes uzlabojumu rezultātā arvien vairāk bibliotēku spējušas veikt rekatalogizāciju un citas darbības BIS ALISE. Taču šāds slodzes pieaugums izrādījās pārāk liels esošajam serverim, un gada beigās tika noslēgts līgums par jauna servera iegādi.

Tika veikta darbinieku kontu analīze un restrukturēšana atbilstoši esošajam personālam. Uz doto brīdi lietotāju kontu sistēma ir gatava jaunu drošības standartu ieviešanai.

Tika veikta BIS ALISE atjaunošana līdz versijai 4.1.50.20.

Uzsākts darbs pie RCB abonēto laikrakstu un žurnālu datubāzes.

RCB Pieaugušo literatūras nodaļas, Bērnu literatūras nodaļas, kā arī RCB filiālbibliotēkas „Vidzeme” jaunajiem lietotājiem tika izsniegtas vienotās RCB plastikāta lasītāja kartes, kā arī čeka izdrukas ar informāciju par lasītāja saņemtajiem informācijas nesējiem un to atgriešanas termiņu.

Tā kā RCB ir nepieciešamība aizsargāt informācijas nesēju krājumu, uzraudzīt tehnikas izmantošanu un nodrošināt apmeklētāju un darbinieku personisko drošību, 2008.gadā RCB telpās Brīvības ielā 49/53 (septītajā stāvā) tika ierīkota video novērošanas sistēma. Uzstādītās astoņas videokameras tika pieslēgtas Rīgas Domes Informācijas tehnoloģijas centra video serverim, izveidojot video novērošanas sistēmu.

Kopumā bibliotēkas digitālais pakalpojums ir saglabājis visas tās iespējas, kuras bija pieejamas 2007. gadā. Turklāt RCB un tās filiālbibliotēkas spēj piedāvāt pēdējo MS Office versiju, krāsainu lāzerdruku un skenēšanu pa tiešo no USB Flash diskem.

Novadpētniecības darbs

2008.gadā jau tradicionāli tika strādāts pie **RCB gadagrāmatas** izdošanas. „RCB gadagrāmata 2007” klajā nāca 2008.gada nogalē, taču gada laikā tika strādāts arī pie „RCB gadagrāmatas 2008”. Nozīmīga vieta tajā atvēlēja rakstiem par bibliotēku novadpētniecības darba pieredzi RCB un filiālbibliotēkās, kā arī citās Latvijas bibliotēkās un Ukrainā. Gadagrāmatā paredzēts publicēt četras intervijas ar RCB un filiālbibliotēku ilggadējiem darbiniekiem, Rutas Šenbergas rakstu par Dzimtu vēstures pētījumiem kā aktuālu novadpētniecības darba virzienu.

Pārskata gadā tradicionāli turpināts darbs RCB un filiālbibliotēku novadpētniecības krājuma veidošanā. Lai veidotu pārskatāmu krājumu novadpētniecības materiālu daļu, RCB noformēšanas māksliniece Anita Pitrāne sagatavoja uzlīmes novadpētniecības krājuma dokumentu apzīmēšanai.

Novadpētniecības darbā joprojām aktuālas preses izgriezumu un citu materiālu klipu mapes. Lai mapēs ievietotie materiāli būtu pārskatāmi un ērti izmantojami, bet izvēlētās tēmas aktuālas, pārskata gadā īpaša nozīme tika pievērsta to rediģēšanai un noformēšanai.

Novadpētniecības krājuma veidošanas darbā vērojama pozitīva iezīme - arvien vairāk pieaug bibliotēkas lietotāju interese par novadpētniecības krājumu un līdzdalību tā veidošanā. RCB filiālbibliotēkas (RCB Mežaparka, Ziemeļblāzmas, Bergū, Juglas filiālbibliotēka u.c.) sadarbojas ar novada attīstības biedrībām, kas ir viena no novadpētniecības darba pēdējo gadu novitātēm. Pozitīvi vērtējama bibliotēku sadarbība ar individuālajiem novadpētniekiem, novada populāriem cilvēkiem, dzimtām. Piemēram, par RCB Bergū filiālbibliotēkas novadpētniecības materiāliem ieinteresējusies Kreitusu ģimene, kura arī vāc un apkopo materiālus par Bergiem. RCB Grīziņkalna filiālbibliotēkas lasītāji kopā ar bibliotekāriem 2008. gadā bibliotēkā nodibināja novadpētnieku pulciņu "Piemiņas glabātāji." Ar vērtīgiem dāvinājumiem - publicētiem un nepublicētiem dokumentiem - bibliotēku novadpētniecības krājumu papildina bibliotēku lasītāji, piemēram, rakstnieks - Grīziņkalna novadnieks - Viks RCB Grīziņkalna filiālbibliotēkai uzdāvināja savas mātes Austras Kalniņas atmiņu pierakstus.

Vairākos RCB filiālbibliotēku gada pārskatos lasāms, ka tieši interese par novadu un novadpētniecības krājumu bibliotēkai piesaista arvien jaunus lasītājus.

Lielu darbu pārskata gadā bibliotēkas veikušas novada vēstures un šodienas pārmaiņu izpētē, kā rezultātā bibliotēku krājumus papildina jauni novadpētniecības dokumenti. Svarīgākie notikumi novadā un bibliotēkā tiek atspoguļoti publikācijās un fotogrāfijās, arī bibliotekāru un lasītāju sagatavotajās, piemēram, RCB Pļavnieku filiālbibliotēka iesaistīja skolēnus fotokonkursā „Pļavnieki ziemā.” Bibliotēkas turpina vai arī uzsāk apzināt un vākt materiālus par sava novada dzimtām, piemēram, RCB Jaunciema filiālbibliotēka vāc materiālus par Jaunciemā dzīvojošo Krauju ģimeni.

Regulāri tiek pārskatītas bibliotēku krājumos esošās grāmatas un citi dokumenti par Rīgu, izkopēti un mapēs tiek ievietoti materiāli, kuri attiecas uz bibliotēkas mikrorajonu. Turklāt bibliotēkas, veicot novadpētniecības mapju un pārējā novadpētniecības krājuma izpēti, sagatavo Power point prezentācijas par novadu un novadniekiem.

Turpinās bibliotēku vēstures izpēte. Bibliotekāri pieraksta ilggadējo kolēģu atmiņas, apkopo informāciju par bibliotēkas dažādu laiku darbiniekiem. Piemēram, RCB Zolitūdes filiālbibliotēka pārskata gadā īpašu uzmanību ir veltījusi bijušo darbinieku atmiņu stāstījumu pierakstīšanai.

Tika turpināts darbs pie RCB Atmiņu grāmatas papildināšanas, pierakstot RCB Čiekurkalna, RCB un citu bibliotēku ilggadējo darbinieku atmiņas.

Bibliotēka iegūst arvien lielāku nozīmi kā novada cilvēku satikšanās un diskusiju vieta par novada attīstību. Pārskata gadā RCB tika uzsākts jauns pasākumu cikls "Populārs cilvēks bibliotēkā", kura viesi nereti par pasākuma norises vietu izvēlējās to RCB filiālbibliotēku, kura bija viņu bērnības bibliotēka.

Bibliotēkās tradicionālas ir tikšanās ar novada rakstniekiem, māksliniekiem. Piemēram, RCB Bolderājas filiālbibliotēkā noritēja tikšanās ar novada mākslinieku Romānu Rudzīti, kurš uzdāvināja bibliotēkai savu gleznu, kurā attēlota bibliotēkas ēka.

Interesanta pieredze saistīta ar pasākumu RCB Jaunciema filiālbibliotēkā, jo šajā bibliotēkā notika sabiedriskā apspriešana par dzīvojamo māju kompleksa iespējamo celtniecību mikrorajonā.

Pārskata gadā novadpētniecības zināšanu popularizēšanai pievērsta pastiprināta uzmanība. Bibliotēkās organizēti lektoriji, ekskursijas, klātienes un digitālie ceļojumi pa novadu, novadpētniecības dienas, veidoti stendi un izliktas izstādes un izstāžu cikli. Tā RCB Imantas filiālbibliotēkā lielu interesi izraisīja lektorijis „Aizraujošā novadpētniecība”, bet virtuālo ceļojumu ciklā „Pārdaugavas vēsture” izstrādāts digitālais ceļojums „Pārdaugavas dārzi un parki”, kurš tika demonstrēts lasītājiem augustā Rīgas svētku laikā un guva lielu atsaucību. RCB filiālbibliotēka „Vinnijs” piedalījās 21. vidusskolas novadpētniecības dienā ar literatūras apskatu, izstādi un viktorīnu par ievērojamiem mikrorajona objektiem. RCB Ziemeļblāzmas filiālbibliotēka piedalījās simtajos Ziemeļblāzmas A. Dombrovska bērnu svētkos, veidojot stendus „Literārās mīklas” un „Novadpētniecība.”

RCB Bišumuižas filiālbibliotēkas jaunajās telpās atkal izveidots informatīvais foto stends „Bišumuiža - Rīgas priekšpilsēta”, kur fotogrāfijās redzamas Bišumuižas vēsturiskās celtnes, kā arī atspoguļotas pārmaiņas novadā.

RCB Sarkankalna filiālbibliotēkā lasītāju uzmanību piesaistīja izstādes „Vai Tu zināji, ka J.K.Broce zīmējis Sarkandaugavu?” un „Kādas laika zīmes Sarkandaugavā atstājuši vācieši”.

RCB filiālbibliotēkas „Vidzeme” telpu rekonstrukcija pavēra jaunas, daudz plašākas iespējas arī novadpētniecības darbam. Tika atvērta Novadpētniecības lasītava, kurā izvietots ne tikai plašais novadpētniecības krājums, bet apskatāma arī bibliotēku vēstures ekspozīcija: kartīšu katalogi, pirmās grāmatas, kuras tika iepirktas bibliotēkai, dokumenti, senā bibliotēkas tehnika, pulkstenis un daudzi citi bibliotēkas vēstures liecinieki.

Taču jāsecina, ka novadpētniecības darbu pārskata gadā ierobežoja nepietiekams bibliotekāro darbinieku skaits, liela darba slodze citos bibliotēkas darba iecirkņos. Tas prasīja no bibliotekāriem rūpīgi izvērtēt, no kāda novadpētniecības darba virziena uz laiku atteikties, lai neciestu novadpētniecības darba kvalitāte. Viens no problēmas risinājuma veidiem – tika izvērtēts novadpētniecības mapju saturs un pieprasījums, un gadījumā, ja mape vairs netika pieprasīta, tā tika slēgta, taču ne iznīcināta. Rūpīgi tika pārdomāti izpētes temati, lai tie nepārsniegtu bibliotēkas novada robežas. Turpmāk vēl plašāk plānots izvērst bibliotēku savstarpējo sadarbību novadpētniecībā, kā arī sadarbību ar brīvprātīgajiem palīgiem novadpētniecības darbā.

Projektizstrāde

RCB izstrādātais mobilitātes projekts „**Darbs ar bērniem un jauniešiem bibliotēkā**” (LPP-LdV-VETPRO-2008-LV-344) tika atbalstīts Eiropas Kopienas Mūžizglītības programmas (2007-2013) Leonardo da Vinci apakšprogrammā. Projekta īstenošanai tika piešķirts maksimāli pieejamais Leonardo da Vinci programmas piešķirums – **3040.00 EUR** divu RCB darbinieku pieredzes apmaiņai **Slovākijā**. Apstiprinātais pieredzes apmaiņas ilgums - viena nedēļa. Projekta mērķis ir nodrošināt RCB Bibliotēku dienesta speciālistu pieredzes apmaiņu uz Slovākijas bibliotēkām ar mērķi paaugstināt profesionālās zināšanas un nodot tālāk jaunapgūto pieredzi visiem RCB darbiniekiem, īpaši, jautājumos par darbu ar bērniem un jauniešiem. Projekta realizācija turpināsies līdz 2009.gada decembrim.

RCB projekts „**Augstvērtīgi izdevumi Rīgas publiskajās bibliotēkās**” guvis atbalstu Valsts Kultūrkapitāla fonda (VKKF) mērķprogrammā „Jaunu grāmatu un citu izdevumu iegāde publiskajām bibliotēkām”. Tika piešķirts 1 pilnais komplekts, 2 vidējie un 8 mazie komplekti. No VKKF mērķprogrammas iegūtie jaunieguvumi tiek piedāvāti plašam lasītāju lokam brīvas pieejas fondos, kā arī tiek izlikti jaunieguvumu un tematiskajās izstādēs, un tiek izmantoti literatūras popularizēšanas pasākumos. Projekta realizācija turpinās līdz 2009.gada februārim.

Metodiskā un konsultatīvā darba un sadarbības raksturojums

Konsultatīvo darbu **krājumu komplektēšanas un organizācijas jautājumos** atskaites gadā veica RCB Bibliotēku dienesta speciālisti gan pēc filiālbibliotēku vadītāju iniciatīvas, gan Bibliotēku dienesta plānotā darba ietvaros. Apmeklētas 42 RCB filiālbibliotēkas, sniegtas konsultācijas un praktiska palīdzība bibliotēku krājumu izvērtēšanā, gatavojoties rekatalogizācijai; konsultācijas par krājuma rekonplektēšanu un informācijas nesēju dokumentācijas noformēšanu.

Gada sākumā sagatavots pārskats par 2008.gadā abonētajiem preses izdevumiem, gada nogalē veikta centralizēta RCB 2009.gada preses abonēšanas kampaņa, kā arī veikta šo datu apkopošana un ievade RCB abonēto preses izdevumu datubāzē.

Koordinēts grāmatu pārsiešanas darbs RCB.

Lai nodrošinātu kvalitatīvu informācijas nesēju attālinātas rezervēšanas iespēju, bibliotēku krājumiem jāatbilst uzskaites dokumentiem. 2008.gadā tika paredzēts izstrādāt vienotu krājuma inventarizācijas instrukciju RCB, veicot RCB Bibliotēku dienesta krājuma inventarizāciju BIS ALISE inventarizācijas modulī. Krājums, skenējot svītrkodus, tika uzņemts datubāzē. Pašlaik, lai veiktu datu salīdzināšanu, jāveic programmnodrošinājuma tehnisko problēmu novēršana.

RCB Bibliotēku dienesta darbinieki regulāri apmeklē filiālbibliotēkas

RCB Bibliotēku dienesta galvenā bibliogrāfe koordinē **uzziņu informācijas darbu**, sniedz konsultācijas pa tālruni, e-pastu un uz vietas filiālbibliotēkās. Tika konsultēti RCB filiālbibliotēku darbinieki, kuri veido datubāzes. Tiek veikta šo datubāžu rediģēšana. Tiek lasītas lekcijas par bibliogrāfiskā uzziņu darba teorētiskajiem un praktiskajiem aspektiem. Pēc bibliogrāfisko līdzekļu konkursa rezultātu apkopošanas RCB bibliotekāriem tika organizēta lekcija par bibliogrāfiskā līdzekļa sastādīšanas metodiku un detalizēti tika analizēti konkursam iesniegtie darbi.

Lai atvieglotu bibliotekāru uzziņu darbu, veidojot izstādes un organizējot pasākumus, Bibliotēku dienests ik gadu sagatavo jubilāru un ievērojamu notikumu kalendāru visam gadam. „Kalendārs bibliotēkām, 2009” ievietots RCB izdevuma „Jaunās Vēstis” 2008. gada novembra numurā un pieejams arī RCB mājaslapā.

RCB Bibliotēku dienesta galvenais bibliogrāfs veido jaunākās profesionālās literatūras apskatus, kuri tiek publicēti izdevumā „Jaunās Vēstis”. Regulāri tiek papildināta mape „Publikācijas par RCB un filiālbibliotēkām”. Sastādīts bibliogrāfiskais saraksts „Publikācijas par RCB 2008. gadā”, kurā ietvertas

grāmatas, apkopotas publikācijas presē un elektroniskās publikācijas. Bibliogrāfiskais saraksts tiks publicēts izdevumā „Rīgas Centrālās bibliotēkas gadagrāmata, 2008”.

Novadpētniecības darba jautājumos 2008. gads iezīmējās ar jaunu novadpētniecības darba vadlīniju un metodisko ieteikumu sastādīšanu RCB un filiālbibliotēkām. To galvenais uzdevums ir noteikt novadpētniecības darba pamatvirzienus, akcentējot jaunākos un aktuālākos, kā arī izskaidrot novadpētniecības darba būtību un galvenos mērķus, darba metodes, kā arī norādīt literatūru bibliotēku novadpētniecības teorijas un pieredzes jautājumu padziļinātai studēšanai.

Sagatavota un nolasīta lekcija par novadpētniecības darbu RCB un filiālbibliotēku bibliotekāriem, kuri pārskata gadā uzsākuši darbu RCB.

Automatizācijas darbā gada laikā tika sniegtas konsultācijas par IBIS ALISE izmantošanu (rekatalogizācija un komplektēšanas procesi, analītisko ierakstu veidošana, cirkulācijas moduļa izmantošana, lasītāju datubāzes veidošana un izmantošana, rezervēšanas veikšana), par informācijas izguvi, izmantojot dažādas datubāzes (Letonika, EBSCO, NAIS, Lursoft un Nozare.lv), kā arī RCB elektronisko kopkatalogu un datubāzes. 2008.gadā tika izstrādāta metodiskā vēstule par lasītāju reģistrēšanu vienotajā RCB lasītāju datubāzē, kā arī veikta pilnīga RCB lietotāju elektroniskās datubāzes ierakstu pārbaude.

Bibliotēku telpu projektēšanas un iekārtošanas jautājumos 2008.gadā veikta paredzētās RCB filiālbibliotēkas plānojuma analīze, izvērtējot Latgales priekšpilsētas multifunkcionālā kultūras un mākslas un daudzstāvu autostāvvietas centra metu konkursā iesniegtajos projektos izstrādātos bibliotēkas plānojuma priekšlikumus.

Pārskata gadā izstrādāts RCB Vecrīgas filiālbibliotēkas funkcionālais plāns, sagatavots mēbeļu apraksts un specifikācija, kas tika izmantoti mēbeļu piegādes konkursā. Izstrādāti telpu funkcionālā plānojuma varianti RCB Bērnu literatūras nodaļai, izmantojot esošās bibliotēkas mēbeles. Uz skiču pamata veikta telpas analīze un izdarīti secinājumi par iespējamo bērnu literatūras nodaļas apmēbelējuma pilnveidošanu nākotnē. Saskaņā ar arhitekta Jura Skalberga izstrādāto Ziemeļblāzmas kultūras centra restaurācijas projektu, izstrādāts RCB filiālbibliotēkas “Ziemeļblāzma” funkcionālais plāns jaunajās bibliotēkai paredzētajās telpās. Sniegtas konsultācijas arhitektam par bibliotēkai vēlamajiem telpu apdares materiāliem, piemērotākajiem gaismas ķermeņiem, kā arī funkcionalitātes jautājumiem. Izstrādāts krātuves mobilo sistēmu funkcionālais plāns un tehniskā specifikācija RCB Šampētera un Sarkankalna filiālbibliotēkai.

2008.gadā RCB filiālbibliotēkas „Vidzeme” vajadzībām veikta žalūziju atlase, logu uzmērījumi un žalūziju izvēle, kā arī bērnu literatūras nodaļai nepieciešamo interjera elementu atlase. RCB Bišumuižas filiālbibliotēkas vajadzībām veikta nepieciešamo metāla plauktu pasūtījuma izstrāde un noformēšana.

2008.gadā RCB bibliotekāru profesionālās meistarības pilnveidošanai **metodiķe darbā ar lasītāju grupām** izstrādāja šādus metodiskos materiālus:

- ”Mana tauta, mana zeme, mana valsts – Latvija” : metodiski ieteikumi bibliotēkas pasākumu rīkošanai bērniem un jauniešiem,
- metodiskas vēstules par lasīšanas veicināšanas pasākumu norises gaitu,
- metodiskie ieteikumi bibliotekārajā darbā ar senioriem.

Pārskata gadā veikts konsultatīvais atbalsts, apmeklējot 23 RCB filiālbibliotēkas un sekmējot kļūdu novēršanu un labāko risinājumu atrašanu (krājuma kārtošana un izvietošana, telpu iekārtošana). Praktiskā darba

uzlabošanai RCB Bibliotēku dienestā bibliotekāriem pieejamas mapes "Ieteikumi, idejas darbā ar bērniem", "Pasākumu apraksti, scenāriji".

Lai informētu par novitātēm darbā ar bērniem un jauniešiem, apmeklēti semināri un konferences, par ko sagatavotas publikācijas RCB informatīvajā izdevumā „Jaunās Vēstis”.

Lai rosinātu inovatīvu pasākumu ieviešanu darbā ar bērniem un pusaudžiem, veicināta RCB Bērnu literatūras nodaļas un visu filiālbibliotēku līdzdalība lasīšanas veicināšanas programmā "Bērnu žūrija", veikta lasīšanas veicināšanas programma, pasākumu koordinācija, organizācija un vadība RCB, kā arī veicināta RCB filiālbibliotēku dalība UNESCO projektā "Stāstu laiks bibliotēkās", kura realizācijas uzsākšana tiek plānota 2009.gadā.

RCB Bibliotēku dienests apkopo RCB nodaļu un filiālbibliotēku skaitliskos rādītājus. Lai gūtu ieskatu bibliotēku izmantošanas dinamikā, kā arī lai konstatētu neprecizitātes statistikas datu uzskaitē un tās savlaicīgi novērstu, skaitliskie rādītāji tiek apkopoti reizi ceturksnī.

2008. gadā tika izstrādāta un piedāvāta izmantošanai RCB nodaļās un filiālbibliotēkās dienas statistikas uzskaites forma Excel formātā, formā iestrādājot formulas skaitlisko rādītāju automātiskai summēšanai, kas ļāva bibliotēku darbiniekiem atteikties no tradicionālās bibliotēkas dienasgrāmatas aizpildīšanas un manuālas skaitlisko rādītāju summēšanas. Tā kā IS ALISE nav iespēja veikt visu statistisko rādītāju uzskaiti (piemēram, apmeklējums, žurnālu izsniegums), tad precīza dienas statistikas uzskaitē joprojām ir ļoti svarīga. Tika sagatavoti ieteikumi Excel formas izmantošanā bibliotēku ikdienas darbā.

Gada garumā Bibliotēku dienesta speciālisti sniedza konsultācijas par bibliotēkārā darba uzskaiti, tika sagatavoti metodiski ieteikumi par automatizētu lasītāju apkalpošanu RCB un tās filiālbibliotēkās. Gada sākumā tika sniegtas konsultācijas statistikas veidlapas "1-bibliotēka. Pārskats par bibliotēkas darbību 2007.gadā" aizpildīšanā. Lai samazinātu statistikas veidlapas aizpildīšanā pieļautās kļūdas un neprecizitātes, tika sagatavoti komentāri (norādījumi) veidlapas aizpildīšanai.

2008.gada februārī RCB Bibliotēku dienesta metodiķis veica RCB un visu filiālbibliotēku statistisko datu par 2007. gadu ievadīšanu LNB Bibliotēku attīstības institūta izstrādātajā statistikas datubāzē. Jāatzīst, ka datubāze bija profesionāli veidota, statistikas datu ievadīšana tajā bija vienkārša, ja neskaita atsevišķās pieļautās neuzmanības kļūdas. Datubāzes aizpildīšanā palīdzēja arī LNB BAI speciālistu sagatavotā instrukcija.

RCB Bibliotēku dienesta galvenā bibliotekāre Aiga Cakule 2008. gadā tika iekļauta darba grupā, kurā strādāja LNB Bibliotēku attīstības institūta Bibliotēku konsultatīvā centra speciālisti un Latvijas bibliotēku pārstāvji un kas izstrādāja metodiskos norādījumus „Statistiskā uzskaitē: vadlīnijas Latvijas bibliotēkām”. Daudzi RCB iesniegtie ieteikumi, komentāri un jautājumi ir iekļauti 2009. gada sākumā publicētajās vadlīnijās. Tomēr darbu pie bibliotēku statistikas jomas pilnveidošanas būtu nepieciešams turpināt, jo konkrētās vadlīnijas sniedz plašus komentārus par statistikas veidlapas „1-bibliotēka: pārskats par bibliotēkas darbību” aizpildīšanas gaitu, bet mazāk tiek skaidroti ikdienas statistikas rādītāju iegūšanas procesi.

2008. gadā RCB piedalījās arī starptautiskajā ar bibliotēku darba rādītājiem saistītajā projektā *Tibidabo Project*, datubāzē ievadot Rīgas publisko bibliotēku rādītājus par apkalpojamo reģionu, sniegtajiem pakalpojumiem, resursiem un krājumu 2007.gadā.

Publicitātes jomā RCB Bibliotēku dienests sadarbībā ar Publicitātes nodaļu veicis lielu darbu informācijas apkopošanā par pilsētas un Latvijas mērogā nozīmīgiem pasākumiem: Bibliotēku nedēļu, Mākslas dienām, Rīgas svētkiem, Liendienām, patriotiskā mēneša aktivitātēm – Lāčplēša dienu un Latvijas Republikas proklamēšanas 90. gadadienu u.c.

RCB Bibliotēku dienesta speciālists koordinē aktuālās informācijas par pasākumiem RCB un filiālbibliotēkās apkopošanu un sagatavošanu ievietošanai RCB mājaslapā, ko veic RCB Automatizācijas nodaļa.

RCB Bibliotēku dienests sagatavo RCB un filiālbibliotēku mēneša plānu, iekļaujot tajā arī informāciju par plānotajiem pasākumiem, ko iesniedz RDKD.

Ārvalstu kolēģu vizītes RCB un RCB darbinieku komandējumi ārvalstīs 2008. gadā

No 2008. gada 7. aprīļa līdz 10. aprīlim RCB apmeklēja Sanktpēterburgas M.Ļermontova vārdā nosauktās Starprajonu centralizētās bibliotēku sistēmas direktora vietniece Gaļina Bizjajeva un lasītāju apkalpošanas nodaļas vadītāja Nataļja Ježova.

No 2008. gada 7.aprīļa līdz 13.aprīlim RCB Bibliotēku dienesta galvenā bibliotekāre Zane Šmita piedalījās 14. Bibliotēku Arhitektūras grupas (LIBER Architecture Group) seminārā „Būvniecība praksē: mācāmies no pagātnes, lai plānotu nākotnei” Budapeštā un Debreceni (Ungārija).

2008. gada 6. maijā RCB direktore Dzidra Šmita piedalījās Kauņas V. Kudirkas vārdā nosauktās pilsētas bibliotēkas rīkotajā pilsētas 600 gadu jubilejai veltītajā grāmatu izstādē un konferencē.

No 2008. gada 11.maija līdz 12. maijam RCB direktore Dzidra Šmita piedalījās bibliobusa prezentācijā Tallinas Centrālajā bibliotēkā.

No 2008. gada 1. līdz 6. jūnijam RCB direktore Dzidra Šmita un direktores vietniece Doloresa Veilande piedalījās IFLA Metropoļu bibliotēku sekcijas gadskārtējā konferencē "Bibliotēka ikvienam: tiecoties saprast pasauli un sevi" Prāgā (Čehija).

IFLA Metropoļu bibliotēku sekcijas gadskārtējās konferences dalībnieki

No 2008. gada 9. jūnija līdz 13. jūnijam saskaņā ar sadarbības līgumu RCB Komplektēšanas un apstrādes nodaļas vadītāja Ineta Kaļķe bija mācību braucienā uz Čehijas Nacionālo bibliotēku.

No 2008. gada 16. jūnija līdz 14. jūnijam RCB direktora vietniece automatizācijas darbā Andra Vīta piedalījās 15. starptautiskajā konferencē „Krima 2008” – „Bibliotēkas un informācijas resursi mūsdienu zinātnes, kultūras, izglītības un biznesa pasaulē” Sudakā (Ukraina).

No 2008. gada 21. jūlija līdz 25. jūlijam RCB apmeklēja Kirovogradas (Ukraina) apgabala universālās zinātniskās bibliotēkas direktora vietniece Oksana Tkačenko un bibliotekāre Ļubova Dubina.

No 2008. gada 10. līdz 17. augustam RCB direktore Dzidra Šmita piedalījās Starptautiskās bibliotēku asociāciju un institūciju federācijas (IFLA) 74. ģenerālkonferencē „Bibliotēkas bez robežām: virzība uz globālu saprašanos” Kvebekā (Kanāda).

2008. gada 3. septembrī RCB filiālbibliotēku „Vidzeme” pieredzes apmaiņā apmeklēja Jevles (Zviedrija) municipalitātes delegācija.

No 2008. gada 15. septembra līdz 18. septembrim saskaņā ar sadarbības līgumu RCB Komplektēšanas un apstrādes nodaļas galvenā bibliotekāre Gunta Jansone un Publicitātes nodaļas vadītāja Daina Ģeibaka bija mācību braucienā uz Norčepingas pilsētas bibliotēku (Zviedrija).

2008. gada 11. oktobrī RCB apmeklēja Bila & Melindas Geitsu finansētā fonda pārstāvji.

RCB viesu vidū bija arī Bila & Melindas Geitsu finansētā fonda pārstāvji

No 2008. gada 14. oktobra līdz 17. oktobrim RCB direktora vietniece bibliotekārājā darbā Doloresa Veilande bija studiju braucienā uz Stokholmas un Jevles pilsētas bibliotēkām (Zviedrija).

No 2008. gada 14. oktobra līdz 18. oktobrim RCB Komplektēšanas un apstrādes nodaļas vadītāja Ineta Kaļķe un Komplektēšanas un apstrādes nodaļas galvenā bibliotekāre Lora Viļķina apmeklēja 60. starptautisko Frankfurtes grāmatu gadatirgu (Vācija).

2008. gada 20. oktobrī saskaņā ar sadarbības līgumu RCB apmeklēja Helsinku Centrālās bibliotēkas (Somija) Starptautisko projektu vadītāja Kristina Virtanen.

No 2008. gada 3. novembra līdz 6. novembrim saskaņā ar sadarbības līgumu RCB Bibliotēku dienesta galvenā bibliotekāre Ingūna Stranga un Bibliotēku dienesta galvenā bibliotekāre Māra Grigorevska bija mācību braucienā uz Helsinku pilsētas bibliotēku (Somija).

Ārvalstu viesi Rīgas Centrālajā bibliotēkā

No 2008. gada 15. novembra līdz 19. novembrim saskaņā ar sadarbības līgumu RCB Publicitātes nodaļas vadītāja Daina Ģeibaka un Mākslas literatūras filiālbibliotēkas un Mūzikas filiālbibliotēkas „Tilts” vadītāja Dace Sika piedalījās Latvijas Republikas 90. gadadienai veltītās izstādes „Latvijas fotomāksla” organizēšanā un atklāšanā Sanktpēterburgas M. Ļermontova vārdā nosauktajā Starprajonu Centrālajā bibliotēkā (Krievija).

No 2008. gada 17. novembra līdz 19. novembrim saskaņā ar sadarbības līgumu RCB direktore Dzidra Šmita un direktora vietniece bibliotekārajā darbā Doloresa Veilande piedalījās izstādes „Latvijas fotomāksla” atklāšanā Sanktpēterburgas M. Ļermontova vārdā nosauktajā Starprajonu Centrālajā bibliotēkā (Krievija).

No 2008. gada 23. novembra līdz 30. novembrim RCB viesojās un seminārus RCB darbiniekiem novadīja IFLA Metropoļu bibliotēku sekcijas valdes loceklis Kristians Relijs un Cīrihes pilsētas bibliotēkas /Pestalozzi-Bibliothek Zürich/ bibliotekāre Marianne Tschäppät

2008. gada 27. novembrī, lai piedalītos grāmatu dāvināšanas pasākumā projekta „Grāmatas ceļ tiltus” ietvaros, RCB apmeklēja Sanktpēterburgas M. Ļermontova Centralizētās bibliotēku sistēmas direktors Sergejs Serejčiks, nodaļas „Grāmatu centrs” programmu koordinators Andrejs Šuškevičs un nodaļas „Grāmatu centrs” vadītāja Rimma Korņakova.

No 2008. gada 2. decembra līdz 5. decembrim RCB apmeklēja Norčepingas Pilsētas bibliotēkas darbinieki Tommy Jansson and Liza Böckström.

No 2008. gada 9. decembra līdz 12. decembrim RCB apmeklēja Sanktpēterburgas M. Ļermontova Centralizētās bibliotēku sistēmas direktora vietniece Tatjana Cvetkova un metodiskās nodaļas vadītāja Oksana Dadonova.

Ārvalstu viesi Rīgas Centrālajā bibliotēkā

Darbs ar bērniem un jauniešiem

RCB un tās filiālbibliotēkās bērni un jaunieši ir viena no prioritārajām lasītāju grupām. Arī 2008. gadā bibliotekārie pakalpojumi bērniem un jauniešiem bija pieejami visās 42 RCB filiālbibliotēkās, t.sk., piecās bērnu filiālbibliotēkās: RCB filiālbibliotēkā "Burtnieks", "Vinnijs", "Zvirbulis" un Mārtiņa, Sarkandaugavas filiālbibliotēkā. Pārskata gadā RCB reģistrēti 21 355 bērni un jaunieši līdz 18 gadiem, veikts 329 841 apmeklējums, kuru laikā izsniegti 599 087 informācijas nesēji.

Statistisko rādītāju dinamika RCB filiālbibliotēkās ir dažāda, tomēr vērojams, ka filiālbibliotēkās, kurās darbs ar bērniem un jauniešiem izvirzīts par vienu no prioritātēm, sasniegti labāki rezultāti. Īpaši aktīvi, radoši, produktīvi ar bērniem un pusaudžiem strādājuši vairāku RCB bibliotēku kolektīvi: RCB Bērnu literatūras nodaļa, RCB izsniegšanas punkts Bērnu klīniskajā universitātes slimnīcā, RCB Čiekurkalna, Boldeņģas, Daugavas, Imantas, Ķengaraga, Pļavnieku un Sarkandaugavas filiālbibliotēka.

Vairākās RCB filiālbibliotēkās veikti telpu labiekārtošanas un bērnu literatūras krājuma optimizēšanas pasākumi: atsevišķās RCB filiālbibliotēkās ir atvēlētas telpas vai telpas daļa mazuļiem (pirmsskolas vecuma bērniem), kuras tie labprāt apmeklē kopā ar vecākiem, vecvecākiem (RCB Imantas, Ķengaraga, Sarkandaugavas filiālbibliotēka, filiālbibliotēka „Vidzeme”); RCB Daugavas filiālbibliotēkā un filiālbibliotēkā "Zemgale" izveidota pusaudžu zona, RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēkā pusaudžu vidū populāra ir multimediju nodaļa.

Lai bērnus un jauniešus rosinātu lasīt, RCB filiālbibliotēkas piedalījās starpvalstu un nacionālajās lasīšanas veicināšanas programmās un projektos: "Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļa" (7 RCB filiālbibliotēkas), "Bērnu žūrija" (iesaistītas visas RCB filiālbibliotēkas), "Pirmā tikšanās ar bibliotēku" (5 RCB filiālbibliotēkas). Lasīšanas popularizēšanas pasākumi un akcijas notika arī RCB organizētajās aktivitātēs:

- Latvijas deviņdesmitgadei veltītā radošo darbu akcija Rīgas skolēniem "Mana Latvija", kurā bērni tika aicināti uzrakstīt eseju vai dzejoli par Latviju. Labākie darbi (51) tika izvietoti izstādē RCB Bērnu literatūras nodaļā, kā arī publicēti RCB mājaslapā,
- vasaras lasīšanas veicināšanas akcija. Kopumā vasaras trīs mēnešos akcijā piedalījās vairāk nekā 150 bērnu un pusaudžu no 10 RCB filiālbibliotēkām, izlasot vairāk par 1000 grāmatām. Akcijā aktīvi piedalījās RCB Čiekurkalna, Grīziņkalna, Daugavas, Pļavnieku, Mežaparka, Ziemeļblāzmas, Imantas, Zaslauka filiālbibliotēka, filiālbibliotēka „Rēzna” un „Zvirbulis”.
- LNB Bērnu literatūras centra lasīšanas veicināšanas programmas "Bērnu žūrija" noslēguma pasākums RCB „visRīgas lasīšanas ekspertu salidojums”, kurā piedalījās vairāk nekā simts 2007.gada žūrijas ekspertu.

Uzziņu darbs, informācijas pakalpojumi, informācijas prasmju un iemaņu attīstīšana. Svarīgi ir attīstīt un pilnveidot bērnu spējas saprast, apstrādāt un pielietot informāciju. Visās RCB filiālbibliotēkās tika sniegts individuāls atbalsts bērniem un pusaudžiem, meklējot dažāda veida informāciju un materiālus. RCB filiālbibliotēkas organizēja kolektīvas (klašu grupām) nodarbības - bibliotēkārās stundas. Tajās bērnus iepazīstināja ar bibliotēku vēsturi un krājumu, ar uzziņu literatūru un elektroniskā kataloga izmantošanu informācijas iegūšanai (RCB Bišumuižas, Bolderājas, Čiekurkalna, Ilģuciema, Šampētera, Zaslauka filiālbibliotēka un filiālbibliotēka "Avots", "Burtnieks", "Rēzna", "Strazds"). Bibliotēkārās stundas tika veidotas, izmantojot daudzveidīgas metodes un formas: konkurss informācijas iegūšanas prasmju nostiprināšanai (RCB Daugavas filiālbibliotēka); konkurss - apmācība uzziņu literatūras izmantošanā (RCB Pļavnieku filiālbibliotēka); praktiskas nodarbības (RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēka); informācijpratības stundas (RCB filiālbibliotēka "Vinnijs"), stāstījums par dažādu grāmatu pieejamību bibliotēkā (grāmata + CD) (RCB filiālbibliotēka "Pūce"), par papīru un grāmatu tapšanas vēsturi (RCB Pārdaugavas filiālbibliotēka). Vairākās bibliotēkārājās stundās tika popularizēta bibliotēkara profesija (RCB Imantas, Pļavnieku, Sarkandaugavas filiālbibliotēka). Lai atvieglotu orientēšanos Bērnu literatūras nodaļā, RCB Hanzas filiālbibliotēkā izveidota interesanta „Dārgumu kaste” bibliotēkārājām stundām, kurā attēlots nodaļas plauktu izvietojums telpā, katru plaukta zonu atzīmējot ar ciparu. Zemāk ievietotā shēma – hieroglifi ar norādīto plauktu zonu - bērnam jāatšifrē.

2008. gadā RCB notika bibliogrāfisko līdzekļu konkurss "Latvijai - 90", kura divi bibliogrāfiskie līdzekļi ir saistoši darbam ar bērniem – "Latviešu rakstnieki bērniem" (RCB filiālbibliotēka "Burtnieks") un "Bērnu literatūras stūrmanis - Inese Zandere" (RCB Bērnu literatūras nodaļa).

Bibliotēkas lasītāju interešu izpētei 2008.gada oktobrī – novembrī tika iegūti dati RCB pētījumam "Rīgas bērnu namu bērnu lasīšanas paradumi un intereses" (pētījuma rezultātus publicēs 2009.g.). RCB filiālbibliotēkās veikti lokālie pētījumi: vairāk pētīti statistiskie rādītāji (visās RCB filiālbibliotēkās), mazāk - iegūtas ziņas par lasītāju interesēm, apmierinātību ar bibliotēkas pakalpojumiem. RCB Imantas filiālbibliotēkā pētīts, kā interneta izmantošana iespaido pusaudžu ikdienu ("Internetatkarība pusaudžu vidū"), bet RCB Bērnu literatūras nodaļas aptaujās bērni tiek mudināti izteikt savu viedokli par dažādiem interesantiem tematiem: "Kad negribas iet uz skolu", "Nosauciet septiņus priekšmetus, kuriem jābūt Mīlestības muzejā", "Kas jādara bibliotekāriem Bibliotēku nedēļā?", "Aktuāls jautājums - kas ir Inese Zandere?", "Bērnu lasīšanas paradumi un intereses".

RCB tika organizēti **pasākumi vecākiem**, jo bērnu lasītprasmes veidošanā un lasīšanas veicināšanā liela nozīme ir ģimenei - svarīgi sniegt vecākiem zināšanas par lasīšanas nozīmību, informēt par bibliotēkas piedāvājumu. Izglītojošus un informējošus pasākumus vecākiem organizēja RCB Sarkandaugavas, Ķengaraga filiālbibliotēka: pasākumi jaunajām ģimenēm, tikšanās ar speciālistiem, informēšana par bibliotēkas pakalpojumiem un jaunākajiem izdevumiem vecāku sapulcēs skolā. Pieejamību izdevumiem par bērnu attīstību atviegloja to izvietošana pie mazāko bērnu (B nod.) izdevumiem (RCB Ķengaraga, Hanzas filiālbibliotēka), "Vecāku stūrītī" (RCB Imantas filiālbibliotēka), tematiskajās izstādēs (izstāžu cikls skaņu ierakstu popularizēšanai "Noklausies kopā ar tēti un māmiņu" RCB Mūzikas filiālbibliotēkā "Tilts").

Vairāku RCB filiālbibliotēku kolektīvu mērķtiecīga darba rezultātā **pirmskolas vecuma bērni** ir čakli bibliotēku apmeklētāji, piemēram, RCB Daugavas filiālbibliotēkā - 62, Ķengaraga filiālbibliotēkā - 49,

Čiekurkalna filiālbibliotēkā - 43, Imantas filiālbibliotēkā. Arī nelielās filiālbibliotēkās (RCB Bišumuižas, Bergū u.c. filiālbibliotēkās) ik dienas ar grāmatiņām iepazīnās mazākie bērni. Kvalitatīvus pasākumus pirmsskolas izglītības iestādēs organizēja un novadīja vairāku RCB filiālbibliotēku bibliotekāri (RCB Bergū, Čiekurkalna, Imantas, Jaunciema, Sarkandaugavas filiālbibliotēka, filiālbibliotēka "Pūce"). Attīstību veicinošās nodarbībās mazuļi tika aicināti piedalīties RCB Imantas filiālbibliotēkā (vairākās grupās) un RCB Bolderājas filiālbibliotēkā. Daudzu pirmsskolas izglītības iestāžu bērni piedalījās interesantos pasākumos bibliotēkā (RCB Bērnu literatūras nodaļa, Bišumuižas, Čiekurkalna, Daugavas, Imantas, Mārtiņa, Pļavnieku, Sarkandaugavas, Ziemeļblāzmas filiālbibliotēka un filiālbibliotēka "Burtnieks", "Pūce"). Bibliotekāri mazuļu interesi par grāmatām rosināja, izmantojot interesantas pasākumu formas: nodarbības, kurās bērni mācās latviešu tautas dziesmas (RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēka), tematiski Bērnu rīti (RCB Bērnu literatūras nodaļa), populāra bija grāmatu fragmentu priekšā lasīšana (RCB Ķengaraga, Pļavnieku, Sarkandaugavas filiālbibliotēka).

RCB Ķengaraga un Pļavnieku filiālbibliotēkas organizētie pasākumi bērniem un viņu vecākiem

Tradicionāli visvairāk pasākumi tiek veidoti **sākumskolas skolēniem**. Izglītojoši un izzinoši pasākumi bieži tika organizēti sadarbībā ar skolām: tematiski apskati (par O. Vācieti, ar PowerPoint prezentāciju – RCB Daugavas filiālbibliotēka); konkursi (krustvārdu mīklu konkursi – RCB Pļavnieku filiālbibliotēka; konkurss "Vai esi gudrāks par skolēnu?" RCB izsniegšanas punkts BKUS); tikšanās ar populāriem cilvēkiem (ar rakstnieku un dzejnieku Viku – RCB filiālbibliotēka "Avots"; ar rakstnieci M. Cielēnu, tulkotāju A. Uzulēnu, producenti L. Langu – RCB Bērnu literatūras nodaļa; ar pavāru Mārtiņu Rītiņu - RCB izsniegšanas punkts BKUS). Bērnu radošā darbība RCB filiālbibliotēkās tika veicināta, aicinot piedalīties konkursos: eseju rakstīšana (RCB Bergū filiālbibliotēka), vēstuļu konkurss, fotokonkurss (RCB Pļavnieku filiālbibliotēka), "Uzraksti savu krāsaino pasaku!" (RCB filiālbibliotēka "Rēzna"), mudinot attēlot izlasīto zīmējumos, kuri tika izvietoti bērnu radošo darbu izstādēs. Populāri bija izklaidējošie pasākumi bērniem – Harija Potera klubiņa nodarbības (vadītāja I.Nezdvecka), ekskursijas (RCB Bolderājas filiālbibliotēka), jautrās ekskursijas, pasaku dienas, radošās stundas, filmu demonstrēšana (RCB Imantas filiālbibliotēka), "Pirātu saiets" un Mārtiņdienas Ķekatu balle (RCB Annas filiālbibliotēka), vairākās RCB filiālbibliotēkās Ģimenes nedēļas ietvaros tika novadītas fantāzijas studijas „Dabas vēstniecība” nodarbības ar krāsainām smiltīm u.c.

RCB filiālbibliotēkās veiktie lokālie pētījumi apliecina, ka **pusaudži** ir aktīvi bibliotēku apmeklētāji, tomēr pasākumi viņiem netiek veidoti tik bieži kā citām vecuma grupām, jo jāiegulda lielāks darbs pasākuma sagatavošanā, nepieciešams profesionāls darbinieks, kurš pārziņātu un izprastu šī vecuma posma īpatnības, intereses.

2008. gadā aktīvi ar pusaudžiem strādājis RCB filiālbibliotēkas „Kurzeme” kolektīvs, jo 37% no lasītāju kopskaita šajā filiālbibliotēkā ir pusaudži un jaunieši. Lielo apmeklējumu skaitu veicinājuši šai auditorijai veltītie interesantie pasākumi: tikšanās ar populāro žurnālistu I. Voiku, ar motociklistu A. Saško un ar rokgrupas ”Apēdājs” mūziķiem.

Pasākumi pusaudžiem RCB Ķengaraga, Torņakalna un filiālbibliotēkā „Zemgale”

RCB Torņakalna filiālbibliotēkā pusaudžus aicināja piedalīties diskusiju pēcpusdienā ”Spilvenu vakars”, bet RCB Daugavas filiālbibliotēkā - konkursā ”Jūrā un vētrā” un praktiskajā nodarbībā pusaudžiem ”Laiques kocīņu veidošana”. Zēnu ieinteresētību rosinājuši armijas tematikai veltītie pasākumi un izstādes (RCB Pieaugušo literatūras nodaļa, filiālbibliotēka ”Zemgale”). Pusaudžu un jauniešu auditorijai tika veidotas daudzveidīgas izstādes, populārākajās no tām bija aplūkojami materiāli par mūziķiem, mūzikas stiliem (RCB filiālbibliotēka ”Pūce”, mūzikas filiālbibliotēka ”Tilts”), arī paši jaunieši piedalījušies izstāžu veidošanā (RCB filiālbibliotēka ”Laima”, ”Tilts”).

Darbā ar bērniem ar īpašām vajadzībām vairākas RCB filiālbibliotēkas realizē sekmīgu sadarbību ar speciālajām skolām, dienas centriem, sociālās rehabilitācijas iestādēm, veicinot bērnu ar īpašām vajadzībām lasīšanas iemaņu uzlabošanu, lasīšanas nozīmības palielināšanu. RCB Daugavas filiālbibliotēkas bibliotekāri rosināja bērnus no Speciālās internāta pamatskolas lasīt ”Bērnu žūrijas” grāmatas, novadīja skolā regulārus pasākumus (8 tematiski pasākumi). Uz pasākumiem bibliotēkā tika aicināti bērni no Rīgas 5. speciālās internātpamatskolas (RCB Čiekurkalna, Mežaparka, Sarkandaugavas filiālbibliotēka), Rīgas 4. speciālās skolas (RCB Juglas filiālbibliotēka), Dienas aprūpes centra ”Cerību ligzda” (RCB Annas filiālbibliotēka), Cerību mājas „Rūpju bērns” (RCB Berģu filiālbibliotēka), dienas aprūpes centra ”Saule” (RCB filiālbibliotēka ”Zvirbulis”). RCB Čiekurkalna filiālbibliotēka Bērnu – invalīdu rehabilitācijas centrā ”Mēs esam līdzās” reizi divās nedēļās mainīja izsniegtos izdevumus, organizēja tematiskus pasākumus. RCB filiālbibliotēka ”Strazds” veidoja Strazdumuižas internātvidusskolas vājredzīgo un neredzīgo bērnu darbu izstādes. Ar speciālajām skolām sadarbojās arī RCB Bērnu literatūras nodaļa, Mūzikas filiālbibliotēka ”Tilts”, Torņakalna filiālbibliotēka u.c. Par to, kādai jābūt attieksmei pret cilvēkiem, kuriem ir veselības problēmas, tika aicināti diskutēt bērni pasākumā ”Bērni ar īpašām vajadzībām” (RCB filiālbibliotēka ”Zvirbulis”).

Bibliotēkas materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

2008. gadā RCB realizēti šādi uzturēšanas remontī:

- RCB Vecrīgas filiālbibliotēkā Pils ielā 18, platība – 148 m², remonta izmaksas – 23 081.86 Ls
- RCB Zaslauka filiālbibliotēkā Elvīras ielā 10 koka konstrukcijas logi nomainīti ar stikla pakešu logiem, izmaksas – 11 700 Ls.
- RCB Jaunciema filiālbibliotēkā Gaileņu ielā 5 koka konstrukciju logi nomainīti ar stikla pakešu logiem, izmaksas – 8 700 Ls.
- RCB filiālbibliotēka „Avots” Stabu ielā 64 ierīkots jauns, autonomas apkures siltuma mezgls un nomainīti apkures radiatori, izmaksas – 11 746.85 Ls.
- RCB filiālbibliotēka „Zvirbulis” Lapu ielā 24 vietējais apkures katls, kurināms ar ogleņiem, nomainīts pret jaunu, ar granulām kurināmu katlu, izmaksas – 11 227.91 Ls.

2009.gada janvārī **uzsākti** telpu pārplānošanas projektu izstrādes darbi šādās RCB filiālbibliotēkās: RCB Imantas filiālbibliotēkā – Slokas ielā 161, RCB filiālbibliotēkā „Avots” Stabu ielā 64, RCB Bolderājas filiālbibliotēkā – Gaigalas ielā 3, RCB filiālbibliotēkā „Rēzna”- Lomonosova ielā 14, RCB Ķengaraga filiālbibliotēkā – Maskavas ielā 271^a, RCB Zaslauka filiālbibliotēkā – Elvīras ielā 10, RCB Mārtiņa filiālbibliotēkā – Dārza ielā 3 (pie nosacījuma, ja tiks atrisināts jautājums par visas ēkas izīrēšanu).

2009. gadā uzturēšanas remontī **plānoti** šādās RCB filiālbibliotēkās:

- RCB Bērnu literatūras nodaļā – Brīvības ielā 49/53 7.stāvā; platība - 600 m², aptuvenās izmaksas – 26 000 Ls.
- RCB Zaslauka filiālbibliotēkā – Elvīras ielā 10; platība – 230.8m², izmaksas – 27 600 Ls.
- RCB filiālbibliotēkā „Rēzna” – Lomonosova ielā 14; platība – 291.3 m², izmaksas – 34 950 Ls.
- RCB filiālbibliotēkā „Avots” – Stabu 64; platība – 366.67m², izmaksas – 36 600 Ls.
- Veikt kanalizācijas sistēmas atjaunošanas darbus, nomainot kanalizācijas notekcaurules un nosēdumu aku; aptuvenās izmaksas – 1 200 Ls.
- RCB Jaunciema filiālbibliotēkā – Gaileņu iela – 5; platība – 114.6m², izmaksas – 13 700 Ls.

Neatliekamie remontī, kuri jāveic tuvākajos gados:

- RCB Ziemeļblāzmas filiālbibliotēkā – Ziemeļblāzmas ielā 36, platība – 332.4 m² (kompleksi ar visām ēkas pārbūves iespējām); aptuvenās izmaksas – 33 200 Ls.
- RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēkā – Aptiekas ielā 14, platība – 572.1 m²; aptuvenās izmaksas – 68 530 Ls.
- RCB Sarkankalna filiālbibliotēkā – Aptiekas ielā 8, platība – 395.57 m²; aptuvenās izmaksas – 39 500 Ls.
- RCB Juglas filiālbibliotēkā - Brīvības iela 430^a, platība – 315.5 m²; aptuvenās izmaksas – 31 500 Ls.
- RCB Pļavnieku filiālbibliotēkā – Salnas ielā 8, platība – 617.7m² (kopā ar papildu platību 37,8 m²); aptuvenās izmaksas – 74 000 Ls.
- RCB filiālbibliotēkā „Zvirbulis”- Lapu ielā 24, platība – 166.8 m²; aptuvenās izmaksas – 20 200 Ls.
- RCB Šampētera filiālbibliotēkā – Lielirbes ielā 6, platība – 520.47 m²; aptuvenās izmaksas 39 200 Ls.

RCB filiālbibliotēku **apvienošana** un pārvietošana uz citām telpām:

- pēc uzturēšanas remonta pabeigšanas pārcelt RCB Pārdaugavas filiālbibliotēku, apvienojot to ar RCB filiālbibliotēku „Zvirbulis” Lapu ielā 24,
- pēc pārbūves remonta pabeigšanas pārcelt RCB Annas filiālbibliotēku, apvienojot to ar RCB filiālbibliotēku „Rēzna” Lomonosova ielā 14,
- pēc pārbūves remonta pabeigšanas pārcelt RCB filiālbibliotēku „Pūce”, apvienojot to ar RCB Pļavnieku filiālbibliotēku Salnas ielā 8.

2008. gada laikā tika **iegādāta** šāda **tehnika**:

- Čeku drukas printeri (paredzēti lasītāju saņemto grāmatu nosaukumu izdrukai uz čeka), 27 gab.
- Portatīvie datori, 2 gab.
- Projektori, 2 gab.
- Digitālā fotokamera
- Videonovērošanas kameras, 8 gab.

Tehnika tika **saņemta** arī no dažādām organizācijām:

- No Rīgas Domes Informācijas tehnoloģijas centra: 8 čeku drukas printeri (paredzēts drukāt informāciju par lasītājiem izsniegtajiem informācijas nesējiem), dators, 2 motitori.
- Latvijas Valsts un Bila & Melindas Geitsu fonda līdzfinansētā publisko bibliotēku attīstības projekta „Trešais tēva dēls” ietvaros saņemts: 178 datorkomplekti, 42 krāsu multifunkcionālās iekārtas, 7 melnbaltās multifunkcionālās iekārtas, 84 WEB kameras. Kopā ar datortehniku projekta ietvaros tika saņemti šādi pakalpojumi: esošo vietējo datortīklu paplašināšana un jaunu datortīklu ierīkošana RCB filiālbibliotēkās; atsevišķs interneta pieslēgums un attiecīgs tehniskais aprīkojums (switch, router) apmeklētāju tīkliem RCB filiālbibliotēkās; bezvadu interneta nodrošinājums apmeklētāju datortīklam ar bezvadu rūtera palīdzību.

Bibliotēkas personāls

2008.gada beigās RCB strādāja 364 darbinieki, no kuriem 256 bija bibliotekārie darbinieki (227 – pilna laika slodzes darbinieki, 28 strādā pusslodzi, bet 1 bija cita slodze). 252 bibliotekārie darbinieki RCB strādā pamatdarbā.

RCB realizē savu darbību atbilstoši Bibliotēku likumam, Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumiem, Rīgas Centrālās bibliotēkas Nolikumam (apstiprināts Rīgas Domē 16.09.2003., prot. Nr.100, 7. §) un šādiem saistošiem dokumentiem: Rīgas Centrālās bibliotēkas un tās filiālbibliotēku lietošanas noteikumi (apstiprināti 17.04.2007.); Rīgas Centrālās bibliotēkas darba kārtības noteikumi (apstiprināti 22.12.2006.); Rīgas Centrālās bibliotēkas darba koplīgums (noslēgts starp RCB direktori un RCB darbinieku arodbiedrību 18.12.2006.); „Darba samaksas sistēmas nolikums” un „Rīgas Centrālās bibliotēkas darbinieku apbalvojuma nolikums”, kā arī saskaņā ar amatu aprakstiem un instrukcijām.

2008.gadā darbinieku rotācijā darbam RCB Pieaugušo literatūras nodaļā, Bērnu literatūras nodaļā un KAN piedalījušies 25 bibliotekārie darbinieki.

2008.gada 11.septembrī tika apstiprināta RCB Ētikas komisija un RCB Ētikas komisijas Nolikums.

2008.gadā RCB darbinieki, kuri RCB pamatdarbā strādā vairāk par diviem gadiem, tika nodrošināti ar darbinieku veselības apdrošināšanas polisēm, bet darbiniekiem, kuri RCB nostrādājuši vismaz divus gadus un kuriem kārtējā redzes pārbaudē ir minēts, ka darbam ar datoru ir nepieciešami speciāli medicīniski optiski redzes korekcijas līdzekļi (brilles), RCB reizi divos gados apmaksā divdesmit latus no brīļļu cenas.

Septembrī RCB un filiālbibliotēku darbinieki, kuri 2008. gadā atzīmēja nozīmīgu dzīves vai darba jubileju, devās ekskursijā uz Jaunmoku pili.

2008. gadā apbalvotie RCB darbinieki (no kreisās): Ilze Marga, Lolita Grahoļska, Maruta Svikle

2008.gadā bibliotēkas un bibliotekāru darbs tika augstu novērtēts, saņemot dažādus apbalvojumus:

- Voldemāra Caunes balvu „Gada bibliotekārs darbā ar bērniem un jauniešiem”, kuru piešķir bibliotekāriem, kuri vispārliciecināšāk, aktīvāk un sekmīgāk veicina jaunās paaudzes iesaistīšanu bibliotēku pakalpojumu izmantošanā, motivējot bērnus un jauniešus vairāk lasīt, mācīties un attīstīt savas radošās spējas, 2008.gadā saņēma RCB izsniegšanas punkta Bērnu klīniskajā universitātes slimnīcā vadītāja Ilze Marga.
- „Trešā Tēva dēla” balvu saņēma RCB filiālbibliotēka „Vidzeme”.

- RDKD gada balvu „Baltais zvirbulis” nominācijā „2008.gada kultūras iestādes darbinieks” par bibliotekāro pakalpojumu atpazīstamības un popularitātes pieauguma veicināšanu saņēma RCB Publicitātes nodaļas vadītāja Daina Ģeibaka.
- Latvijas Bibliotekāru biedrības balvu „Gada bibliotekārs Latvijas pilsētu bibliotēkās” saņēma RCB filiālbibliotēkas „Vidzeme” vadītāja Lolita Grahoļska.
- Lasītāju balvu par sekmīgāko profesionālo darbību Valsts aģentūras „Kultūras informācijas sistēmas” un LURSOFT IT sadarbībā ar Latvijas Radio rīkotajā interneta konkursa „Dodies uz savu bibliotēku un laimē datoru!” ietvaros saņēma RCB Daugavas filiālbibliotēkas galvenā bibliotekāre Maruta Svikle.

„2008. gada kultūras iestādes darbinieks” – Daina Ģeibaka

Darbinieku tālākizglītība

2008.gadā RCB darbinieku tālākizglītības un profesionālās kvalifikācijas paaugstināšanas pasākumi notika saskaņā ar mācību programmu, kas tiek realizēta no septembra līdz maijam, kā arī Latvijas Valsts un Bila un Melindas Geitsu fonda (BMGF) līdzfinansētā projekta „Trešais tēva dēls” ietvaros. Rīgas Reģionālajā mācību centrā (atrodas RCB telpās Graudu ielā 59), kā arī RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme” no janvāra līdz maijam tika apgūti šādi kursi:

Kursa nosaukums	Apmācīto bibliotekāru skaits	Organizēto grupu skaits
"Informācijas tehnoloģiju un interneta lietošanas iemaņu uzlabošana"	199	20
"Inovatīvā darbība bibliotēkā"	216	13
"Efektīvas pasniegšanas metodes"	213	13
"Mūžizglītības aktuālās problēmas un bibliotēku loma zināšanu sabiedrībā" (1.modulis)	199	7
"Mūžizglītības aktuālās problēmas un bibliotēku loma zināšanu sabiedrībā" (2.modulis)	187	7
"Lasītāju motivēšana"	199	7

RCB organizētās tālākizglītības programmas ietvaros 2008.gadā 10 RCB bibliotekāri ar darba stāžu 0-1 gads noklausījās jau tradicionālo lekciju kursu „Bibliotēku darba pamati”, apgūstot praktiskas zināšanas par bibliotekārā darba procesu organizēšanu RCB.

Tālākizglītības pasākumi RCB darbiniekiem

Tālākizglītības nodarbības vadīja gan RCB speciālisti, gan **vieslektori**:

- Rīgas Geštalta institūta psiholoģe Baiba Pumpiņa nolasīja lekciju „Gerontoloģija. Saskarsme ar gados veciem cilvēkiem” (38 bibliotekāri),
- LU docente Līga Ulberte nolasīja lekciju „Jaunākā latviešu memoārliteratūra” (43 dalībnieki),
- LU asociētais profesors doktors Vladimirs Kincāns nolasīja lekciju „Saskarsme un etiķete organizācijā” (48 dalībnieki),
- Latvijas Nacionālās bibliotēkas galvenā bibliotekāre Elita Lazda nolasīja lekciju „Iemaņas lieki nesatraukties: psihohigiēna bibliotekāriem” (42 dalībnieki).

Starptautisko sadarbības līgumu ietvaros RCB apmeklēja **ārvalstu bibliotēku speciālisti**, novadot seminārus RCB un filiālbibliotēku darbiniekiem:

- IFLA Metropoļu bibliotēku sekcijas valdes loceklis Kristians Relijs vadīja semināru „Cīrihes Pilsētas bibliotēku tīkla attīstība” (53 dalībnieki),
- Cīrihes pilsētas bibliotēkas /Pestalozzi-Bibliothek Zürich/ bibliotekāre Marianne Tschäppät vadīja semināru „Bibliotēku krājuma veidošana un līdzekļu izlietojums krājuma attīstībai Cīrihes Pilsētas bibliotēkā” (56 dalībnieki).

Kristiana Relija seminārā „Cīrihes Pilsētas bibliotēku tīkla attīstība”

RCB tika organizēta bibliotekāru apmācība automatizācijas procesu veikšanai BIS ALISE 4.1 versijā (rekatalogizācija, analītika, lasītāju reģistrācija, automatizēta dokumentu saņemšana un izsniegšana), organizējot

individuālas nodarbības un grupu nodarbības. Apmācībās tika pielietota multiplikatoru metode, kad vairāki RCB bibliotekāri pēc apmācībām RCB Bibliotēku dienestā paši apmācīja attiecīgās filiālbibliotēkas un vēl triju filiālbibliotēku bibliotekārus.

Pārskata gadā RCB darbinieki savas profesionālās zināšanas papildināja starptautiskos komandējumos (skat. pārskata sadaļu „Metodiskā un konsultatīvā darba un sadarbības raksturojums”), kā arī dažādos apmācībuursos, semināros un konferencēs Latvijā:

- RCB Bibliotēku dienesta galvenā bibliotekāre Ingūna Stranga un RCB Bērnu literatūras nodaļas vadītāja Natālija Hološa piedalījās Latvijas Bērnu un jaunatnes literatūras padomes un LNB Bērnu literatūras centra rīkotajā starptautiskajā bērnu literatūras konferencē „Bibliotēka – interesanta jauniešiem”, kas 16.-17.maijā notika Bauskas rajonā.
- Jūnijā Saldus pilsētas bibliotēku mācību braucienā apmeklēja RCB Pļavnieku filiālbibliotēkas kolektīvs.
- Lai papildinātu profesionālās zināšanas, 10.septembrī RCB Bibliotēku dienesta galvenā bibliotekāre Aiga Cakule piedalījās SIA „Izglītības un attīstības centra „EGO”” rīkotajā seminārā „Izstāžu menedžments un dizains”.
- 1.oktobrī RCB Bibliotēku dienesta Metodiskās nodaļas speciālistes piedalījās Latvijas publisko bibliotēku metodiķu seminārā, ko organizēja LNB Bibliotēku attīstības institūta Bibliotēku konsultatīvais centrs.
- 2.oktobrī RCB speciālisti piedalījās TietoEnator ALISE organizētajā seminārā par datu drošību un aktualitātēm lietotāju elektroniskā reģistrēšanā un apkalpošanā.
- RCB Bibliotēku dienesta galvenā bibliotekāre Ingūna Stranga un Gida Zepkāne piedalījās Cēsu Centrālās bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļas un Latvijas Bibliotekāru biedrības Vidzemes nodaļas rīkotajā Vidzemes novada bērnu un skolu bibliotēku darbinieku 8.konferencē „Virtuālās un reālās pasaules tikšanās bibliotēkā”, kas 15.oktobrī notika Cēsīs.
- 17.oktobrī RCB Bibliotēku dienesta un Publicitātes nodaļas darbinieki bija pieredzes braucienā, apmeklējot rekonstruēto Latgales Centrālo bibliotēku Daugavpilī un tās filiālbibliotēku „Zilīte”.

No janvāra līdz maijam un no oktobra līdz decembrim vienu reizi nedēļā notika profesionālās angļu valodas un profesionālās vācu valodas kursi 2 grupām.

Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums

2008.gadā RCB pamatbudžets bija 2 933 969 Ls (saņemtā pašvaldības dotācija bija 2 903 119 Ls, maksas pakalpojumi tika plānoti 23 850 Ls un no valsts budžeta tika piešķirti 6 750 Ls – informācijas tehnoloģiju nodrošināšanai). Salīdzinājumā ar 2007.gadu pašvaldības dotācijas pieaugums bija 23.6%. Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem 2008.gadā bija 35 235 Ls un pieaugums veidoja 47.7% no plānotiem ieņēmumiem. 2008.gadā tika piešķirti papildus līdzekļi komunālajiem maksājumiem 10 663 Ls. No kopējiem izdevumiem RCB un filiālbibliotēku darbības nodrošināšanai 97.8% izlietoti kārtējiem izdevumiem un 2,2% kapitāliem izdevumiem. Kārtējo izdevumu lielākais īpatsvars ir personāla atalgojums un kopā ar valsts sociālās apdrošināšanas obligātām iemaksām veido 61.4%. 38.6% sastāda pārējie uzturēšanas izdevumi (galvenokārt grāmatu un žurnālu iegāde, telpu īre, apsaimniekošanas izdevumi, apkure, apgaismošana).

Grāmatu un žurnālu iegādei izlietoti 336 882 Ls, kas ir 11.8% no uzturēšanas izdevumiem. Izdevumi informatīvo nesēju iegādei 2008.gadā palielinājušies par 9.5%. Saskaņā ar MK noteikumiem normatīvs grāmatu iegādei paredzēts 0,3 Ls uz 1 iedzīvotāju; 2008.gadā RCB tas bija 47 santīmi uz vienu iedzīvotāju.

RCB finansējums nodrošina bibliotēkas funkciju veikšanu.

Sadarbība ar pašvaldību

RCB var sekmīgi darboties un attīstīties tikai pateicoties sekmīgai sadarbībai ar pašvaldību visa gada garumā. Šīs sadarbības konkrētos rezultātus atspoguļo visa gada pārskata nodaļas. 2008.gadā īpaši atzīmējams bija pasākumu cikls „Populārs cilvēks bibliotēkā”, kurā uz tikšanos ar lasītājiem un bibliotēku darbiniekiem tika aicināti Rīgas Domes deputāti un pašvaldību iestāžu atbildīgi darbinieki. Tas deva iespēju neformālā gaisotnē izrunāt daudzus iedzīvotājus interesējošus jautājumus, kā arī tuvāk iepazīt Domes darbiniekus, ar kuriem ikdienā netiekamies. Iepriecinošs bija fakts, ka neviens no uzaicinātajiem deputātiem un amatpersonām tikšanos neatteica.

Pasākumu ciklā „Populārs cilvēks bibliotēkā” viesojās arī Rīgas domes Kultūras departamenta direktore Diāna Čivle un Rīgas Domes Kultūras, mākslas un reliģijas lietu komitejas priekšsēdētāja Helmī Stalte

Rīgas Dome vienmēr akcentējusi bibliotēkas lomu starptautiskajā sadarbībā. RCB ir iesaistīta vairākos konkrētos sadarbības projektos.

2008. gadā Rīgas Dome rīkoja konkursu par Latgales priekšpilsētas multifunkcionālā kultūras centra projekta izstrādi. Kultūras centrā ir paredzēta plaša RCB filiālbibliotēka, kas būs nozīmīgs solis bibliotēku infrastruktūras sakārtošanai pilsētā.

Lai papildinātu zināšanas par publisko bibliotēku infrastruktūras un telpu jautājumiem, mācību braucienā un RCB sadarbības partnerbibliotēkām Zviedrijā kopā ar RCB direktora vietnieci Doloresu Veilandi devās RDKD Saimnieciskās pārvaldes vadītājs Jānis Sproģis.

Kā katru gadu, arī 2008. gadā RCB darba jautājumi tika regulāri pārrunāti Rīgas Domes Kultūras departamentā, Rīgas Domes Īpašuma departamentā, kā arī skatīti Rīgas Domes Kultūras, mākslas un reliģijas lietu komitejā. Īpaši jāatzīmē, ka bibliotēkas darba jautājumu izskatīšana netiek politizēta.

Bibliotēkas publicitāte un darbs ar sabiedrību

Lai veicinātu RCB atpazīstamību un popularitāti, kā arī informētu sabiedrību par nodokļu maksātāju līdzekļu lietderīgu izmantošanu, RCB veido sistemātiskus publicitātes pasākumus: organizē literatūras un mākslas izstādes, tematiskus vispārīzglītojošus un brīvā laika pavadīšanas pasākumus, ikgadējo Bibliotēku nedēļu, pirmsskolas izglītības iestāžu un skolu audzēkņu ekskursijas uz bibliotēku, piedalās valsts un Rīgas pilsētas organizētajās akcijās un nozīmīgiem notikumiem veltītās aktivitātēs u.c. RCB sagatavo informatīvo izdevumu „Jaunās Vēstis”, bukletus, atgādnis un citus publicitātes materiālus, veido savu mājaslapu, izplata informāciju dažādos plašsaziņas līdzekļos, publicē ikgadējo „Rīgas Centrālās bibliotēkas gadagrāmatu” un gada pārskatu. RCB nodaļās un filiālbibliotēkās tiek nodrošināta piekļuve pašvaldības, valsts institūciju un citai sabiedriski nozīmīgai informācijai.

Sabiedrības informēšanai RCB filiālbibliotēkas izmantojušas **visdažādākās publicitātes formas**: filiālbibliotēkās ir izvietoti informācijas stendi, kur vienmēr izlasāma informācija par bibliotēkas aktualitātēm un rīkotajiem pasākumiem; informācija par pasākumiem un bibliotēkas darbību tiek izplatīta mikrorajona mācību iestādēs, kā arī citās iestādēs, kuras ir filiālbibliotēku sadarbības partneri; bibliotēkas sagatavo bukletus un informatīvas lapaņas, vizītkartes, kurās tiek atspoguļota informācija par bibliotēkas darbību un sniegtajiem pakalpojumiem un kuros iekļautā informācija tiek regulāri atjaunota; gatavojoties pasākumiem, tiek izgatavoti ielūgumi, pasākuma afišas, nelielas informatīvas lapaņas u.c. informatīvie materiāli.

RCB filiālbibliotēkas publicitātes materiālus un bibliotēku noformējumu pamatā veido pašas, izmantojot to rīcībā esošās tehnoloģiskās iespējas. Publicitātes materiālu tehniskajā sagatavošanā papildus iespējas sniedz publisko bibliotēku attīstības projekta „Trešais tēva dēls” ietvaros saņemtās multifunkcionālās iekārtas, kas bibliotēkām nodrošina iespēju iegūt krāsainās izdrukas un kopijas, veikt materiālu skenēšanu. Taču nepietiekami ir bibliotēkām atvēlētie līdzekļi kancelejas preču iegādei, kas ierobežo nepieciešamo izejmateriālu izvēles iespējas. Lielāku publicitātes un bibliotēkas noformēšanas projektu īstenošanai RCB struktūrvienībām ir iespējams izmantot arī RCB Bibliotēku dienesta noformēšanas mākslinieku sniegtos pakalpojumus.

Lielākajām RCB organizētajām akcijām, tādām kā Bibliotēku nedēļa, „Bērnu žūrija”, Vasaras lasīšanas veicināšanas akcija, akcija skolu audzēkņiem „Mana Latvija” u.c., publicitātes materiālus (afišas, ielūgumus, izdales materiālus) sagatavoja RCB Bibliotēku dienests.

2008. gadā RCB apmeklētājiem, viesiem un sadarbības partneriem tika piedāvāti **poligrāfiski iespiesti informatīvi RCB bukleti** latviešu, angļu un krievu valodā, bet, atklājot RCB Grīziņkalna filiālbibliotēkas jaunās telpas un filiālbibliotēku „Vidzeme” pēc rekonstrukcijas, arī šīm bibliotēkām tika sagatavoti poligrāfiski iespiesti bukleti latviešu, krievu un angļu valodā. Populārs publicitātes materiāls ir **RCB grāmatzīmes**. RCB ir arī savī **suvenīri** – maisiņi, pildspalvas, krūzītes. Publicitātes materiāli tiek izstrādāti, ievērojot vienotu stilu un izmantojot RCB logo.

RCB Bibliotēku dienests sadarbībā ar Automatizācijas nodaļu veido un uztur **RCB mājaslapu** www.rcb.lv, kurā tiek atspoguļota aktuālā informācija par norisēm RCB un tās filiālbibliotēkās. Tomēr mājaslapas

pilnveidošanā un interneta lietotājiem draudzīga un saturiski interesanta resursa veidošanā vēl jāiegulda daudz darba.

RCB Bibliotēku dienests reizi mēnesī turpināja sagatavot **informatīvo izdevumu „Jaunās Vēstis”**.

Veiksmīgi RCB tēla un sabiedrisko attiecību veidošanā 2008. gadā strādāja **RCB Publicitātes nodaļa**. Nozīmīgs apliecinājums tam ir Rīgas domes Kultūras departamenta gada balva 2008 „Baltais zvirbulis”, ko 2009. gada 15. janvārī saņēma RCB Publicitātes nodaļas vadītāja Daina Ģeibaka. Daina Ģeibaka kā publisko attiecību speciālists lielā mērā veidojusi un ietekmējusi bibliotēku un bibliotekārā darba prestiža palielināšanos sabiedrībā, jo viņas publikācijas ir veicinājušas bibliotekāro pakalpojumu atpazīstamību un popularitātes pieaugumu.

Regulāri visa gada garumā RCB Publicitātes nodaļa sagatavoja **preses relīzes** par nozīmīgākajiem notikumiem RCB. Sagatavotā informācija tika ievietota RCB mājaslapas sadaļā „Aktualitātes”. Lielākā daļa materiālu tika nosūtīta ievietošanai Rīgas domes Kultūras departamenta mājaslapas ikmēneša jaunumu sadaļā, kā arī Rīgas pašvaldības portālā www.riga.lv un Latvijas Bibliotēku portālā www.biblioteka.lv. Informācija tika sūtīta arī lielākajām Latvijas ziņu aģentūrām LETA un BNS, no kurienes tā nonāk plašsaziņas līdzekļu rīcībā. Informācija tika publicēta arī portālos www.tours.lv, www.reitingi.lv, www.hc.lv, www.manaPilsēta.lv, www.notikumi.lv, www.studentnet.lv, www.rigaslatgale.lv, www.gimenesnedela.lv.

Par RCB tiek rakstīts Latvijas laikrakstos, RCB darbinieki snieguši intervijas radiatoraidījumiem, kā arī piedalījušies radio tiešraidēs, RCB un tās filiālbibliotēkās tapuši vairāki sižeti televīzijas raidījumiem. Aktivizējusies RCB filiālbibliotēku sadarbība ar vietējiem laikrakstiem, piemēram, „Vidzemes Priekšpilsētas Vēstis”, „Mežaparka akcenti”, kā arī informācija par pasākumiem tikusi publicēta Rīgas pilsētas priekšpilsētu izpilddirekciju mājaslapās www.rigaslatgale.lv, www.rvp.lv.

RCB **Svešvalodu filiālbibliotēka** savu pakalpojumu un organizēto pasākumu popularizēšanai ir izveidojusi savu **blogu** <http://www.svesval.blogspot.com>.

Pasākumi un izstādes bibliotēkās ir viena no lasītāju apkalpošanas metodēm, taču pasākumu un izstāžu organizēšana ir arī bibliotēku krājumu atklāsmes veids, kā arī viens no bibliotēkas sabiedrisko attiecību elementiem. Profesionāla un daudzveidīga krājuma atklāsmes tika noteikta par vienu no RCB darba prioritātēm 2008. gadā.

2008. gadā RCB notikuši **1 279 pasākumi**, ko apmeklējuši **29 018 interesenti**, kā arī RCB un filiālbibliotēku apmeklētājiem bija iespēja iepazīties ar **3 396 bibliotēkās organizētajām izstādēm**.

2008. gada RCB aktivitāšu un publicitātes pasākumu īpašā tematika, tāpat kā visur Latvijā, bija **Latvijas Republikas 90 gadu jubileja**, kurai tika veltīts gan bibliogrāfisko līdzekļu konkurss „Latvijai – 90” RCB darbiniekiem, gan akcija „Mana Latvija”, kurā aicinājām skolēnus rakstīt dzejoļus un esejas par Latviju, gan RCB un tās filiālbibliotēku Bibliotēku nedēļa, gan pasākumi novembrī, gan daudzi citi pasākumi visa gada garumā:

- Tāpat kā ik gadu, RCB un filiālbibliotēkas par godu **Lāčplēša dienai un Latvijas Republikas neatkarības pasludināšanas gadadienai novembrī saviem lasītājiem rīkoja svētku izstādes un pasākumus**, bet šis novembris bija īpašs – mēs svinējām Latvijas Republikas 90. dzimšanas dienu ar devīzi „RCB iedegas par Latviju”. Organizēto pasākumu vidū bija tikšanās ar Nacionālo Bruņoto spēku pārstāvjiem, tematiskas

tikšanās ar sabiedrībā zināmiem cilvēkiem un pārrunas, tradicionāli tika veidotas Latvijas valsti visdažādākajos aspektos atspoguļojošas literatūras izstādes. Jaunās paaudzes patriotiskā audzināšana ir viens no RCB darba virzieniem, tādēļ īpaši daudz visdažādāko svētku pasākumu tika veltīti tieši bērniem.

Latvijas Republikas 90 gadu jubilejai veltītie pasākumi

- Nozīmīgs publicitātes pasākums bija tradicionālā RCB izstāde, kas ik gadu novembrī tiek rīkota kādā no RCB partnerbibliotēkām. 2008. gadā **Latvijas Republikas 90 gadu jubilejai veltītā izstāde „Latvijas fotomāksla”** bija apskatāma Sanktpēterburgas M.Ļermontova vārdā nosauktajā Starprajonu Centrālajā bibliotēkā (Krievija). Izstāde tapa sadarbībā ar fotomākslinieku Valteru Poļakovu, un būtībā sastāvēja no divām daļām - mākslinieka fotoizstādes „Cerību laiks” un Latvijas fotomākslai veltītas literatūras izstādes no RCB krājumiem. Literatūras izstādes sagatavošanas un iekārtošanas darbus veica RCB Publicitātes nodaļas vadītāja Daina Ģeibaka un RCB Mākslas literatūras filiālbibliotēkas vadītāja Dace Sika: viņas veica materiālu atlasu, izveidoja bibliogrāfisko sarakstu, sagatavoja izstādes materiālu anotācijas krievu valodā, izstādes bukletu, veidoja izstādes noformējumu, iekārtoja izstādi Sanktpēterburgā, kā rezultātā tapa profesionāli augstvērtīga izstāde. Izstādes atklāšanā 18. novembrī piedalījās arī RCB direktore Dzidra Šmita un direktores vietniece Doloresa Veilande.

Izstāde „Latvijas fotomāksla” Sanktpēterburgā

- Latvijas Republikas jubilejas atzīmēšana RCB ieguva arī starptautisku skanējumu - 17. jūnijā RCB Svešvalodu filiālbibliotēkā tika **prezentēts Lielbritānijas vēstniecības apsveikuma logo “Britain congratulates Latvia”**, kas īpaši izstrādāts par godu Latvijas Republikas 90. gadadienai. Ideja izveidot šādu

logo pieder Lielbritānijas vēstniekam Ričardam Mūnam. Logo tika lietots, noformējot Lielbritānijas vēstniecības un Lielbritānijas Tirdzniecības palātas Latvijā divpusējus pasākumus, kā arī sarakstei ar sadarbības partneriem. Nedēļas garumā RCB Svešvalodu filiālbibliotēkā bija aplūkojams logo un vēstniecības veidotās fotokolāžas par vēsturiskiem mirkļiem Latvijas Republikas un Apvienotās Karalistes attiecībās deviņdesmit gadu laikā.

Latvijas Nacionālā vēstures muzeja izstādes

- Atzīmējot Latvijas Republikas proklamēšanas 90. gadadienu, RCB izveidojās veiksmīga **sadarbība ar Latvijas Nacionālo vēstures muzeju**, kuras rezultātā RCB un filiālbibliotēkas no aprīļa līdz oktobrim saviem apmeklētājiem piedāvāja iepazīties ar Latvijai un tās vēsturei veltītajām muzeja ceļojošajām izstādēm: „**Latvija: valsts, tauta, zeme**”, „**Baltijas brīvības ceļš 1987 – 1991**” un „**Francim Balodim – 125**”. Izstādes veidoja lieli informatīvi stendi, kuros tekstuālā informācija bija apvienota ar bagātīgu ilustratīvo materiālu. RCB un Latvijas Nacionālā vēstures muzeja sadarbības mērķis bija veicināt bibliotēkas apmeklētāju informētību par Latviju un vēsturiskajām norisēm valstī.

Pasākumu ciklā „Populārs cilvēks bibliotēkā” RCB viesojās Jānis Dinēvičs, Igors Pimenovs un Imants Kalniņš
 2008. gadā RCB uzsāka jaunu **pasākumu ciklu „Populārs cilvēks bibliotēkā”**. Cikla ietvaros ik mēnesi kādā no RCB filiālbibliotēkām tika rīkota tikšanās ar kādu no atbildīgiem Rīgas pašvaldības darbiniekiem, tādējādi rīdniekiem un bibliotekāriem sniedzot iespēju neformālā vidē iepazīties ar ikdienā maz sastopamu, bet sabiedrībā pazīstamu pašvaldības cilvēku. Savukārt pašvaldības vadošajiem darbiniekiem, no kuru lēmumiem ir atkarīga domes pakļautības iestāžu labklājība, radās iespēja gūt personisku pieredzi, apmeklējot kādu Rīgas publisko bibliotēku. 2008. gadā notika astoņi cikla „Populārs cilvēks bibliotēkā” pasākumi. RCB filiālbibliotēkā „Avots” viesojās Rīgas domes Kultūras departamenta direktore Diāna Čivle, Rīgas domes Kultūras, mākslas un reliģijas lietu komitejas priekšsēdētāja Helmī Stalte bija viesis RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme”, RCB Bolderājas filiālbibliotēkā varēja tikties ar Rīgas vicemēru Jāni Dineviču, tikšanās ar Rīgas domes deputātu Igoru Pimenovu bija RCB Pļavnieku filiālbibliotēkā, bet ar deputātu Imantu Kalniņu – RCB Ziemeļblāzmas

filiālbibliotēkā, Rīgas Latgales priekšpilsētas izpilddirekcijas izpilddirektors Dmitrijs Pavlovs viesojās RCB Daugavas filiālbibliotēkā, Rīgas domes Satiksmes departamenta Dienvidu tilta pieeju būvniecības direkcijas vadītājs Tālis Laizāns ar tilta būvniecības gaitu iepazīstināja RCB Bišumuižas filiālbibliotēkas lasītājus, bet RCB mūzikas filiālbibliotēkā „Tilts” viesojās Rīgas pieminekļu aģentūras direktors, ilggadējais LNO operas režisors Guntis Gailītis. Pasākumus papildināja arī bibliotēku darbinieku veidotās izstādes par viesos aicinātajiem Rīgas pašvaldības pārstāvjiem.

Pasākumu ciklā „Populārs cilvēks bibliotēkā” RCB viesojās Dmitrijs Pavlovs, Tālis Laizāns un Guntis Gailītis RCB rīkotā ikgadējā **Bibliotēku nedēļa** no 21. līdz 26. aprīlim uz dažādiem pasākumiem visus interesentus aicināja jau trīspadsmito reizi. RCB Bibliotēku nedēļas tēma bija „Latvijas Republikai – 90”, tādēļ daudzi pasākumi bija veltīti tieši valsts jubilejai. RCB Bibliotēku dienests Latvijas Republikas jubilejas gadā bērniem bija sagatavojis spēli par Latvijas vēsturi (spēles noteikumi ir kā pazīstamajai galda spēlei „Cirks”). Bibliotēku nedēļas pasākumu programmā bija grāmatu, mākslas un bērnu zīmējumu izstādes, kā arī varēja apskatīt novadpētniecisku materiālu kolekcijas. Bibliotēku nedēļā notika dažādas akcijas, koncerti, konkursi un tikšanās ar populāriem cilvēkiem. Notika tematiski un intelektuāli pasākumi bērniem: skaļās lasīšanas stundas, diskusijas pusaudžiem un dažādas tikšanās ar rakstniekiem. Notika atvērto durvju dienas, ekskursijas pa bibliotēku, bibliotekārās stundas un jaunāko grāmatu apskati, tematiskas literatūras izstādes potenciālajiem un jau esošajiem lasītājiem. 2008. gada Bibliotēku nedēļa noritēja „Trešā tēva dēla” projekta zīmē, jo visu aprīli RCB un filiālbibliotēkas turpināja saņemt ar Bila un Melindas Geitsu fonda līdzfinansētā **Publisko bibliotēku attīstības projekta** ietvaros iegādāto datortechniku. Minētais projekts paplašināja lasītājiem piedāvāto pakalpojumu klāstu RCB filiālbibliotēkās, līdz ar to pavērās jauns lauks publicitātes jomā – tika sagatavoti informatīvi materiāli, jaunie pakalpojumi tika popularizēti RCB mājaslapā u.c.

Vairāki nozīmīgi publicitātes pasākumi 2008. gadā bija saistīti ar bibliotēku **telpu renovāciju**. Plašu publicitāti guva kā rekonstruētās RCB filiālbibliotēkas „Vidzeme” atklāšana, tā arī Grīziņkalna filiālbibliotēkas darbības atsākšana jaunās telpās:

- 23. aprīlī notika RCB **Grīziņkalna filiālbibliotēkas jauno telpu atklāšana** Alauksta ielā 10. Jaunās, labiekārtotās, mūsdienīgas bibliotēkas pasaules standartiem atbilstošās telpas atklāja Rīgas mērs Jānis Birks. Bibliotēkas atklāšanā piedalījās arī Rīgas domes Kultūras, mākslas un reliģijas lietu komitejas priekšsēdētāja Helmī Stalte, Rīgas Latgales priekšpilsētas izpilddirektors Dmitrijs Pavlovs, Rīgas Domes Kultūras departamenta direktore Diāna Čivle, kura kļuva par bibliotēkas krustmāti. Jurgos RCB Grīziņkalna filiālbibliotēku sveica kolēģi, draugi un sadarbības partneri. Viņu vidū bija gan Latvijas Sieviešu invalīdu

asociācijas „Aspazija” pārstāvji, gan pazīstamais rakstnieks Viks, gan senioru kluba „Saulīte” dalībnieki. Atmosfēru kuplināja Ievas Saliņas spēlētās alta saksofona improvizācijas.

RCB Grīziņkalna filiālbibliotēkas un filiālbibliotēkas „Vidzeme” atklāšanā

- 27. maijā Rīgas domes Kultūras, mākslas un reliģijas lietu komitejas priekšsēdētāja Helmī Stalte **atklāja RCB filiālbibliotēkas "Vidzeme" rekonstruēto ēku** Brīvības gatvē 206. "Vidzeme" pēc rekonstrukcijas kļuvusi par ģimenes bibliotēku un ar savām plašajām un moderni aprīkotajām telpām būs pieejama daudz lielākam lasītāju skaitam. Bibliotēkas atklāšanā piedalījās arī Rīgas domes Kultūras departamenta direktore Diāna Čivle, Rīgas domes, Rīgas Vidzemes priekšpilsētas izpilddirekcijas un Latvijas Republikas Kultūras ministrijas Bibliotēku nodaļas pārstāvji, Bila un Melindas Geitsu fonda pārstāve Džesika Dora, pārstāvji no Rīgas domes Īpašuma departamenta, arhitektu biroja "Arhitekta L.Šmita darbnīca" un būvuzņēmuma "NĪA", kolēģi no Latvijas Nacionālās bibliotēkas, citām Latvijas bibliotēkām un RCB filiālbibliotēkām, kā arī citi ar RCB saistīti cilvēki. Pasākuma dalībniekus ar izpildītajiem skaņdarbiem priecēja profesionālais pūtēju orķestris „Rīga” diriģenta Andra Pogas vadībā.

Bibliotēku telpu tematikai veltīts bija RCB un Latvijas Bibliotekāru biedrības Bibliotēku ēku rekonstrukcijas un būvniecības sekcijas organizētais **seminārs „Jaunākais bibliotēku renovācijā”**, kas notika RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme” 2008. gada 23. oktobrī. Seminārā bija aicināti piedalīties Latvijas Republikas Kultūras ministrijas, Rīgas Domes Kultūras departamenta, Latvijas Nacionālās bibliotēkas un Latvijas publisko bibliotēku pārstāvji.

Seminārs „Jaunākais bibliotēku renovācijā”

RCB Brīvības ielā 49/53, kā arī RCB filiālbibliotēkas ir tā vieta, kur rakstnieki labprāt tiek ar saviem lasītājiem, kur izdevēji labprāt aicina interesentus uz savu **jauno grāmatu un citu informācijas nesēju prezentācijām**:

- 29. janvārī RCB Bērnu literatūras nodaļā notika izdevniecības „Upe tuviem un tāliem” izdotā **dubultalbuma „Liepnas folkloras. Veretīsi, raugetīsi” atvēršanas pasākums**. Liepnas ierakstā ietverti gan tradicionālie dziedājumi, gan tradicionālās mūzikas paraugi, gan arī stāstījumi (pasakas, teikas, nostāsti u.c.) vietējā izloksnē. Dubultalbuma atvēršanas svētkos piedalījās dziedātājas no Liepnas, Latvijas Kultūras akadēmijas tradicionālās dziedāšanas grupas „Saucējas” dalībnieces, folkgrupas „Ilgi” vadītāja Ilga Reizniece, Latvijas Kultūras akadēmijas profesors Juris Urtāns ar saviem studentiem, folkloras ekspedīcijas „Liepnas nemateriālais kultūras mantojums” dalībniekiem, kā arī cilvēki, kas ieguldījuši savu darbu diska tapšanā – izdevniecības „Upe” vadītāja Iveta Mielava, Tautas mūzikas centra vadītājs Māris Jansons, folkloriste Iveta Tāle, ieraksta producente Signe Pujāte un citi.

Grāmatu un citu informācijas nesēju prezentācijas RCB

- 21. februārī RCB Annas filiālbibliotēkā notika **Dzintara Soduma „Kopoto rakstu” 7. sējuma**, kurā publicēts rakstnieka jaunais romāns „Viņpuse”, **atvēršanas svētku pasākums**. Pasākumu organizēja apgāds „Atēna”, kas ir kopoto rakstu izdevējs, un „Viņpuses” redaktore Gundega Blumberga, piedaloties Dzintara Soduma Kopoto rakstu sastādītājai Norai Ikstenai un redaktorei Maimai Grīnbergai. Sarīkojuma viesu vidū bija dzejnieki un rakstnieki Uldis Bērziņš, Jānis Rokpelnis, Liāna Langa, Valdis Rūja, Roalds Dobrovenskis, Velta Kaltiņa, Francis Usāns, tulkoātāja Solveiga Elsberga, Rīgas Latgales priekšpilsētas izpilddirekcijas Kultūras projektu vadītāja Aija Briede, kā arī TV raidījuma „100 gramu kultūras” veidotāji un folkloras kopa „Silavoti”.
- 25. aprīlī RCB Juglas filiālbibliotēkā notika rakstnieka **Valda Rūjas atmiņu grāmatas “Ganu puikas piedzīvojumi Rīgā” atvēršanas svētki**. Grāmatā Valdis Rūja atceras savas aktiera gaitas, direktora darbu Operas un baleta un Drāmas teātrī, literārā redaktora gadus izdevniecībā „Liesma” un daudz ko citu.
- 29. aprīlī RCB filiālbibliotēkā „Laima” notika vēsturnieka **Imanta Medņa grāmatas „Partiju laiki Latvijā (1988 – 2002)” prezentācija**. Grāmata 2007. gadā iznākusi apgādā „Drukātava”. Tajā aplūkojamā laikposma robežās objektīvi dokumentēta Latvijas daudzpartiju sistēma, skartas tās klasifikācijas problēmas, aplūkota politisko partiju veidošanās vēsture un to darbība no ideoloģijas, organizatoriskās struktūras un

finansiālā viedokļa. Pasākumā piedalījās bijušie Imanta Medņa kolēģi profesori Ēriks Žagars, Ilga Apine un Vitālijs Šalda, politologs Mihails Rodins, dziesmu autore un izpildītāja Jeļena Romaņenko.

- 21. oktobrī RCB Bērnu literatūras nodaļā tika **prezentētas divas jaunas audio grāmatas** – Veras Singajevskas ierunātās Māras Cielēnas pasakas „Pulksteņu nakts gaitas” un amerikāņu rakstnieces Džīnas Vebsteres populārais romāns „Garkājētīņš” aktrises Aijas Uzulēnas priekšnesumā. Prezentācijai bija arī sava intriga: vienlaicīgi diskus varēja noklausīties arī visās četrdesmit divās RCB filiālbibliotēkās, jo tieši pulksten trijos tie sāka savu ceļu pie RCB lasītājiem. Diski nākuši klajā izdevniecībā „Apostrofs” ar Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstu un sadarbībā ar RCB un radio „Naba”. Tie ir divi pirmie jaunās sērijas „Klausāmgrāmata” izdevumi. Atklāšanas svētkos piedalījās pazīstamā rakstniece Māra Cielēna, aktrise un tulkotāja Aija Uzulēna un dzejniece, sērijas „Klausāmgrāmata” producete, Liāna Langa.
- 13. novembrī RCB Pārdaugavas filiālbibliotēkā notika **Jāņa Ūdra grāmatas „Spēka vārdi Latvijai” prezentācija**. Grāmatā apkopoti izcilāko latviešu politiķu, diplomātu un gara darbinieku domu graudi par mūsu valsti. Hronoloģiskā secībā sakārtotie citāti aptver laiku no deklarācijām par latviešu tiesībām uz savu valsti līdz mūsu dienām, tie skar arī padomju un vācu okupācijas gadus, veidojot savdabīgu mūsu valstiskuma pēctecības panorāmu, kurā īpaši akcentēta neatkarības atjaunošanas dialektika.

2008. gada sākumā iznāca „**Rīgas Centrālās bibliotēkas gadagrāmata 2006**” un 2008. gada decembrī - „**Rīgas Centrālās bibliotēkas gadagrāmata 2007**”, kas tradicionāli atspoguļo nozīmīgākās norises RCB un tās filiālbibliotēkās Latvijas un pasaules bibliotekārās vides svarīgāko notikumu kontekstā.

2008. gadā Rīgas iedzīvotāju uzmanība tika pievērsta arī vairākiem nozīmīgiem **grāmatu dāvinājumiem**:

- 24. novembrī ASV vēstnieks Latvijā Čārlzs Larsons RCB direktorei Dzidrai Šmitai pasniedza **enciklopēdijas „Americana” 30 sējumu komplektu**. Izdevums pirmoreiz nācis klajā 1829. gadā, bet vēstnieka dāvinājums ir enciklopēdijas 177. atjaunotais un papildinātais izdevums. Enciklopēdijas izdevēju mērķis ir veidot universālu uzziņu avotu skolām, augstskolām un publiskajām bibliotēkām.
- 27. novembrī RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme” M.Ļermontova Centralizētās bibliotēku sistēmas direktors Sergejs Serežičs RCB pasniedza nozīmīgu dāvinājumu – **Sanktpēterburgas mūsdienu rakstnieku darbu izdevumu kolekciju „Mūsdienu Pēterburgas grāmata”** /*Современная Петербургская книга*/ jeb 45 nosaukumu grāmatas un plašu, M.Ļermontova Centralizētās bibliotēku sistēmas izdotu krāsainu katalogu „Rakstnieks bibliotēkā” /*Писатель в библиотеке*/ kurā apkopota informācija par kolekcijā iekļauto grāmatu autoriem. Viņu vidū ir tādi plaši pazīstami rakstnieki kā Aleksandrs Žitinskis, Pāvels Krusanovs, Andrejs Kivinovs, Ilja Štemlers un daudzi citi. Dāvinājuma pasniegšanas ceremonijā RCB direktora vietniece Doloresa Veilande uzsvēra, cik nozīmīga ir bibliotēku savstarpējā sadarbība kultūras mantojuma un intelektuālo bagātību apmaiņā starp valstīm, nācijām un cilvēkiem.
- 11. decembrī Rīgas domes Kultūras, mākslas un reliģijas lietu komitejas priekšsēdētāja **Helmī Stalte RCB uzdāvināja 50 nosaukumu grāmatu kolekciju**. Kolekcija ietver gan izdevumus, kas nākuši klajā ar Rīgas domes līdzfinansējumu, gan grāmatas, kas saņemtas kā dāvanas domes oficiālu pieņemšanu laikā, kā arī, apmeklējot Eiropas pilsētas un piedaloties sadarbības projektos. Starp Helmī Staltes dāvinātajām grāmatām ir dažādām pasaules valstīm un to kultūrai veltīti darbi. Virkne izdevumu saistīti ar Latviju un Rīgu.

RCB filiālbibliotēkas aktīvi iesaistās **Rīgas pilsētas organizētajās kultūras aktivitātēs**, kā arī **valsts mēroga akcijās un projektos**:

- 28. martā vairāk nekā simt lasīšanas ekspertu pulcējās uz „**Bērnu žūrijas 2007**” **noslēguma pasākumu** „visRīgas lasīšanas ekspertu salidojums” RCB Bērnu literatūras nodaļā.
- No aprīļa līdz pat novembrim RCB Bērnu literatūras nodaļā notika **Rīgas Harija Potera fanu kluba pasākumi**, ko vadīja RCB Pļavnieku filiālbibliotēkas galvenā bibliotekāre Irēna Nedzvecka.
- Aprīlī RCB ikgadējās **Mākslas dienas** sagaidīja ar dažādām mākslinieciskām aktivitātēm. Mākslas un visdažādākās literatūras izstādes un pasākumi bija pieejami ne vien bibliotēkas lasītājiem, bet arī ikvienam mākslas draugam. Veselu lappusi RCB pasākumi ieņēma arī 2008. gada Mākslas dienu bukletā, informācija bija lasāma arī mājaslapā www.makslasdienas.info.
- Tradicionālos augusta **Rīgas svētkus** RCB atzīmēja ar virkni Rīgai veltītu izstāžu. Tās bija dažādām tēmām veltītas literatūras izstādes: izstādes par Rīgas dārziem un parkiem, jūgendstila arhitektūrai veltītas izstādes, Rīgu daiļliteratūrā atspoguļojošas izstādes u.c. RCB rīdziniekiem piedāvāja aplūkot Rīgai veltītas fotoizstādes un bērnu zīmējumu izstādes, kā arī noteiktas tēmas atspoguļojošas PowerPoint prezentācijas.
- Septembra **Dzejas dienās** RCB un filiālbibliotēkas tradicionāli rīko literatūras izstādes, lai iepazīstinātu lasītājus ar jaunāko, kas atrodams dzejas plauktos, kā arī dažādiem ar dzeju un dzejniekiem saistītiem materiāliem. Tradicionāli Dzejas dienu laikā tiek organizētas arī dažādas tikšanās: filiālbibliotēkā „Vidzeme” bērni tikās ar Uldi Ausekli, bet pieaugušie ar Liānu Langu un Andri Zeibotu, bet filiālbibliotēkas „Zemgale” darbinieki sadarbībā ar Igaņu vidusskolu veidoja tikšanās ar rakstniekiem Māru Cielēnu un Māri Salēju. Savu artavu - vairāk nekā 900 grāmatas – akcijai „Grāmatu maiņas punkts” Esplanādē bija sarūpējis RCB Repozitārija Apmaiņas fonds.
- No 10. līdz 16. novembrim Rīgā notika **Ģimenes nedēļa**, ko sadarbībā ar Swedbanku jau otro gadu pēc kārtas rīko aģentūras „Creo Grupa” darbinieki. Šogad Ģimenes nedēļā piedalījās arī RCB. RCB Bērnu literatūras nodaļā, RCB grāmatu izsniegšanas punktā Bērnu klīniskās universitātes slimnīcā, RCB Annas filiālbibliotēkā, RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme” un RCB Grīziņkalna filiālbibliotēkā ar krāsaino smilšu fantāzijām viesojās studija „Dabas vēstniecība”, bet savukārt sadarbībā ar Rīgas Dabaszinību skolu tika organizētas dažādas izglītojošas aktivitātes. Izstādē - festivālā „Viss labākais bērniem 2008” Olimpiskajā sporta centrā ar savu priekšnesumu piedalījās RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēkas teātra grupas „Dzīvesprieks” un „Rotaļa”. Informācija par RCB un filiālbibliotēkām, kā arī to rīkotajiem pasākumiem bija lasāma gan Ģimenes nedēļas mājaslapā www.gimenesnedela.lv, gan organizatoru sagatavotajā un izdotajā bukletā.
- No 5. novembra līdz 5. decembrim RCB Pieaugušo literatūras nodaļa piedalījās **6. Solidārajā Mācību olimpiādē**, ko Latvijā organizēja Kopienas Attīstības centrs. 2008. gadā olimpiādē piedalījās vairāk nekā 300 bibliotēkas no 12 pasaules valstīm, tajā skaitā arī Latvijas. Katrs projekta dalībnieks, kas mācoties bibliotēkā pavadīja vienu stundu, bija nopelnījis vienu eiro dažādiem palīdzības projektiem (projekta sponsoru līdzekļi). Ar Kopienas Attīstības centra starpniecību Latvijā savāktā nauda tika nosūtīta uz Angolas galvaspilsētu Luando, kur par savāktajiem līdzekļiem tiks celts “Kudilanga ni Kudziola” centrs jeb Kopienas centrs sociālajai, izglītības un sanitārajai attīstībai.

- Novembra pasākumi RCB un filiālbibliotēkās bija veltīti patriotiskā mēneša aktivitātēm – **Lāčplēša dienai un Latvijas Republikas proklamēšanas 90. gadadienai.**
- No 10. līdz 16. novembrim RCB filiālbibliotēkās notika **”Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļas”** pasākumi ar moto ”Mīlot Ziemeļvalstis”, kuros tika akcentēti mīlestības un attieksmes pret savu zemi un tautu temati. Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļas laikā ”Krēslas stundās” tika lasīta somu rakstnieces Ēvas Kilpi īpaši šai nedēļai veltītā eseja ”Mīlot Ziemeļvalstis”, bet ”Rītausmas stundās” Latvijā tiks lasīti fragmenti no Vitas Andersenā grāmatas ”Petrīnes lakkurpes” nodaļas ”Petrīne un Maija taisa cirku” un Oles Lunda Kirkegora grāmatas ”Gumijas Tarzāns” 3. nodaļa.

RCB pasākumi Latvijas un Rīgas kultūras programmu ietvaros: Ģimenes nedēļa, Rīgas svētki, Dzejas dienas

Neatņemama RCB filiālbibliotēku ikdienas darba sastāvdaļa ir gadskārtu svētkiem, valsts svētkiem un citiem kalendārajiem datumiem, kā arī ievērojamu cilvēku jubilejām veltītie **pasākumi visdažādākajām lasītāju un interesentu grupām**. Īpaši aktīva ir sadarbība ar pirmsskolas izglītības iestādēm un skolām, kuru audzēkņiem tiek organizēti bibliotēku un to sniegto pakalpojumu popularizējoši pasākumi – ekskursijas uz bibliotēku, bibliotekārās stundas, informācijpratības nodarbības.

RCB un filiālbibliotēku pasākumos to apmeklētājiem 2008. gadā bija iespēja **tikties ar sabiedrībā zināmiem, interesantiem cilvēkiem** - rakstniekiem, māksliniekiem, aktieriem, mūziķiem, zinātniekiem u.c. RCB un filiālbibliotēkās viesojušies: dzejnieks Valdis Rūja, komponists Vilnis Punka, dzejniece Liāna Langa, zinātnieks un dabas pētnieks Jānis Ligers, vijoļmeistars un muzikologs Ingars Rancevičs, aktrise Olga Dreģe, aktieris Gundars Grasbergs, dzejnieks un publicists Arnolds Auziņš, aktieris Uldis Lieldidžs, literatūrzinātniece Ieva Kalniņa, dzejnieks Viks, filoloģe Nelda Celmiņa, vīru vokālais ansamblis „Arājs”, „Liktenstāsti” izdevēja Anita Mellupa, mākslinieks Romāns Rudzītis, tautas tērpu darinātāja Vija Liepa, aktrise Vera Gribača, rakstnieks Andris Zeibots, indiešu deju pasniedzēja un dejojāja Larisa Jaņina, perkusionists Nils Īle, šefpavārs Mārtiņš Rītiņš, komponists Imants Kalniņš, dzejniece Svetlana Semjonova, žurnāla „Mezgli” radošais kolektīvs, Latvijas dziednieku asociācijas vadītājs Oskars Peipiņš, dzejnieks Aivars Eipurs, Rīgas domes satiksmes departamenta preses sekretārs Jānis Vahers, folkloras kopa „Silavoti”, ķīniešu un japāņu valodas un kultūras eksperts Edgars Katajs, kino un teātra kritiķis Normunds Naumanis, mākslinieks Teo Alens, bērnu rakstnieks Vladimirs Novikovs, dziedātājs Žoržs Siksna, rakstnieks un publicists Ēriks Hānbergs, rokgrupa „Apēdājs”, mākslinieks Dmitrijs Ass, rakstnieks un

publicists Jānis Ūdris, dzejnieks Kārlis Vērdiņš, izdevniecības "Annele" direktore Iluta Moldani-Greizkalne, bērnu dzejnieks Leonīds Beļikovs, tulkotāja Solveiga Elsberga, īslandiešu rakstnieks Halgrīms Helgasons, tulkotājs Dens Dimiņš, Anna Žīgure, somu rakstnieks Juka Rislaki, Saeimas deputāte Ingūna Rībena, basketbolists Kaspars Kambala, gleznotājs Juris Utāns u.c.

RCB viesi – sabiedrībā zināmi cilvēki

Interesanta RCB Pieaugušo literatūras nodaļā bija 7. marta pēcpusdiena, kad par godu Starptautiskajai Sieviešu dienai notika **svētku akcija „Tik dēļ jums, daiļās dāmas”**, kuras laikā bibliotēkas apmeklētājus apkalpoja tikai bibliotekāri-vīrieši. Ekskluzīva iespēja, ņemot vērā, ka RCB strādājošo vīriešu skaits ir neliels. Lasīšanas popularizēšanā un bērnu un pusaudžu lasīšanas veicināšanā liela nozīme ir dažādām akcijām. Lielākā no tām 2008. gadā bija **vasaras lasīšanas akcija**, kuras norisi koordinēja RCB Bibliotēku dienests. Nemainīgi bibliotēkās populārākais un visbiežāk izmantotais literatūras popularizēšanas un krājumu atklāsmes veids bija **izstādes** (3 396). Visvairāk tika organizētas tematiskās izstādes, veidotas arī cikla izstādes, jaunieguvuma izstādes u.c. Regulāri tiek rīkotas novadpētniecības izstādes un izstāžu cikli veltīti novadam un novadniekiem gan bibliotēkā, gan ārpus tās dažādu pasākumu ietvaros.

- Jau trešo gadu RCB apmeklētājiem bija iespēja iepazīties ar Latvijas Grāmatizdevēju asociācijas organizēto kārtējo **grāmatu mākslas konkursa „Zelta ābele 2007” nominēto grāmatu izstādi**. Izstādes atklāšana notika 12. martā RCB Pieaugušo literatūras nodaļā. „Zelta ābeles” konkursu, kura pamatuzdevums ir vērtēt grāmatu kā mākslas priekšmetu formas un satura kopveselumā, grāmatizdevēji rīkoja jau 15. reizi. Izstādes atklāšanā piedalījās Latvijas Grāmatizdevēju asociācijas izpilddirektore Dace Pugača un citi tās pārstāvji. Grāmatu izstāde līdz pat decembrim bija aplūkojama dažādās RCB filiālbibliotēkās (RCB Bišumuižas, Ziemeļblāzmas, Grīziņkalna filiālbibliotēka, filiālbibliotēka „Avots”, „Laima”, „Strazds”).
- Decembrī RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme” bija iespēja aplūkot **apgāda „Jumava” grāmatu izstādi, kas akcijā „Grāmata visai ģimenei” izdotas sadarbībā ar laikrakstu „Neatkarīgā Rīta Avīze”**. Akcija tika aizsākta 2007. gada janvārī. Tās mērķis bija akcentēt grāmatas lomu ģimenē un latvisko tradīciju uzturēšanā. Izstādes atklāšanā 3. decembrī piedalījās RCB direktore Dzidra Šmita, apgāda „Jumava” prezidents Juris Visockis un Mediju nama valdes priekšsēdētājs Armands Puče.

Literatūras izstādes

Līdztekus tradicionālajām literatūras izstādēm bibliotēku telpas veiksmīgi tiek izmantotas dažādām **mākslas, radošo darbu un kolekciju izstādēm**, ko bibliotēkas veido sadarbībā ar māksliniekiem, kultūras un mākslas centriem, skolām un citiem sadarbības partneriem:

- 26. aprīlī RCB Bērnu un literatūras nodaļā tika atklāta izstāde „Vilma Valentīna Henrihsone un dēli. Gleznas”. Atklāšanā piedalījās pati deviņdesmitgadīgā māksliniece Vilma Valentīna Henrihsone, viņas dēli – pazīstamie gleznotāji Ivars un Vilnis, meita Guna, kura pasākumu kuplināja ar klavierspēli, Helēna Henrihsone u.c. Izstādē bija redzamas eļļas un pasteļtehnikā radītās ainavas, portreti, klusās dabas un citi darbi.
- RCB un filiālbibliotēku apmeklētāji varēja aplūkot: Lindas Ratutas, Valtera Poļakova, Riharda Eitvina, Anatolija Šutenko, fotokluba „Rīga” fotoizstādes, Mārtiņa Dāboliņa, Dmitrija Assa, Mirdzas Kļavas, Pavila Šenhofa, Pētera Šetohina, Vijas Voses gleznas, Elitas Vīliamas ekslibru izstādes, tekstilmākslinieces Rutas Bogustovas darbus, Rīgas Dabaszinību skolas audzēkņu, Latvijas sieviešu invalīdu asociācijas „Aspazija” pinēju pulciņa, Tehniskās jaunrades nama „Annas 2” dalībnieku, Bolderājas mūzikas un mākslas skolas audzēkņu, bērnu un jauniešu centra „Laimīte” lietišķās un vizuālās mākslas studijas darbu izstādes u.c.

RCB rīkote pasākumi un to publicitāte atzinīgi novērtēta publiskajā diskusijā http://www.zz.lv/portals/portreti/komentari.html?xml_id=6876

2008. gadā RCB aicināja uz sadarbību virkni valsts un pašvaldības iestāžu, kā arī sabiedrisku organizāciju, mudinot rast iespēju sniegt informatīvo atbalstu un iedalīt šo iestāžu izdotos bezmaksas informatīvos materiālus

(bukletus, brošūras u.c.) izplatīšanai RCB lasītāju vidū. Šādu materiālu izplatīšana ir viena no RCB funkcijām un nozīmīgs solis iedzīvotāju informētības līmeņa paaugstināšanā. Informatīvos materiālus RCB un filiālbibliotēkas šogad saņēma, pateicoties sadarbībai ar: Muzeju valsts pārvaldi; Rīgas domes Labklājības departamentu; Rīgas domes Komunālo departamentu; Rīgas domes Izglītības, jaunatnes un sporta departamentu, Rīgas domes Bērnu tiesību aizsardzības centru; Latvijas Ģimenes plānošanas un seksuālās veselības asociāciju „Papardes zieds”, AIDS Profilakses centru, Invalīdu un viņu draugu apvienību „Apeironi”, Latvijas Vides aizsardzības fondu, biedrību „Projekts Vizuālā Latvija” u.c.

Visa gada garumā RCB filiālbibliotēku apmeklētājiem bija pieejami Rīgas domes Kultūras departamenta Pasākumu un informācijas nodaļas sagatavotie materiāli par kultūras dzīves aktivitātēm un notikumiem Rīgā, kā arī citu Rīgas kultūras un izglītības iestāžu sagatavotie informatīvie un reklāmas materiāli.

Rīgas Centrālās bibliotēkas direktore

Dz. Šmita

16.02.2009.

Rīgas Centrālās bibliotēkas 2008. gada darba pārskata sagatavošanā piedalījās: *Rasma Bāliņa, Velga Bāliņa, Daiga Bērziņa, Aiga Cakule, Zinta Geršmane, Daina Ģeibaka, Māra Grigorevska, Ilrita Jundase, Ineta Kaļķe, Dmitrijs Lancovs, Inta Logina, Alla Peskiševa, Jānis Plaudis, Inta Sallinene, Ingūna Stranga, Gunta Šahova, Dzidra Šmita, Zane Šmita, Linda Štamere, Klāra Švedra, Doloresa Veilande, Lora Viļķina, Andra Vīta, Gida Zepkāne.*

Pārskats par Rīgas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku kopējo krājumu

Nr.p.k.	RCB strukturvienība	Krājums 2008.01.01.	Saņemts 2008.	Rekomplektēts 2008.	Krājums 2009.01.01.	(+) vai (-) 2008.gadā
1.	Centrālā bibliotēka	91 064	8 102	12 319	86 847	-4217
2.	Šampētera	36 475	1 410	2 482	35 403	-1072
3.	Annas	33 951	1 312	3 325	31 938	-2013
4.	Laima	12 845	1 027	1 271	12 601	-244
5.	Grīziņkalna	17 764	4 415	5 707	16 472	-1292
6.	Sarkankalna	19 788	1 428	1 421	19 795	7
7.	Nordeķu	28 619	1 555	6 609	23 565	-5054
8.	Bolderājas	22 659	1 825	2 234	22 250	-409
9.	Vidzeme	33 300	7 171	1 559	38 912	5612
10.	Kurzeme	17 125	1 614	2 375	16 364	-761
11.	Metod.nod.	1 764	177	31	1 910	146
12.	Torņakalna	26 581	3 341	1 378	28 544	1963
13.	Rēzna	23 265	1 544	3 377	21 432	-1833
14.	Čiekurkalna	15 877	1 581	1 489	15 969	92
15.	Avots	17 918	1 859	2 630	17 147	-771
16.	Ziemeļblāzmas	28 053	1 998	1 695	28 356	303
17.	Pārdaugavas	27 507	1 916	3 070	26 353	-1154
18.	Hanzas	33 041	1 552	4 539	30 054	-2987
19.	Grīvas	11 939	0	11 939	0	-11939
20.	Sarkandaugavas	20 129	1 956	5 656	16 429	-3700
21.	Jaunciema	11 907	913	3 085	9 735	-2172
22.	Pūce	20 598	869	497	20 970	372
23.	Svešvalodu	27 354	1 603	5 187	23 770	-3584
24.	Bišumuižas	13 852	1 211	4 214	10 849	-3003
25.	Zemgale	21 126	1 805	734	22 197	1071
26.	Zemitānu	7 804	0	7 804	0	-7804
27.	Juglas	24 874	1 858	4 061	22 671	-2203
28.	Burtnieks	14 739	1 186	1 919	14 006	-733
29.	Zolitūdes	13 797	942	1 698	13 041	-756
30.	Daugavas	40 036	2 805	6 786	36 055	-3981
31.	Zvirbulis	13 941	1 133	1 235	13 839	-102
32.	Mežaparka	7 308	709	562	7 455	147
33.	Pļavnieku	29 731	2 265	5 153	26 843	-2888
35.	Strazds	18 454	1 304	710	19 048	594
36.	Mārtiņa	10 336	656	2 427	8 565	-1771
37.	Vinnijs	11 167	818	2 134	9 851	-1316
38.	Mangaļu	12 888	100	5 918	7 070	-5818
41.	Ķengaraga	38 863	3 269	3 204	38 928	65
42.	Mežciema	11 584	934	3 484	9 034	-2550
44.	Mākslas	21 753	833	2 355	20 231	-1522
45.	Zasulauka	19 094	1 850	2 779	18 165	-929

46.	Ilģuciema	30 679	2 229	4 931	27 977	-2702
48.	Imantas	38 017	3 178	3 103	38 092	75
49.	Vecrīgas	2 848	381	296	2 933	85
50.	Tilts	6 653	777	0	7 430	777
51.	Berģu	11 180	993	1 653	10 520	-660
F1	Repozitārija Aktīvais fonds	8 323	1 448	44	9 727	1404
Kopā		1 008 570	81 852	151 079	939 343	-69227

Rīgas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku izmantojuma rādītāji 2008. gadā

RCB struktūrvienība	Lasītāju skaits 2008	No tiem bērni līdz 18 gadiem	Apmeklējumu skaits 2008	No tiem apmeklējums līdz 18 gadiem	Izsniegums 2008	No tiem izsniegums līdz 18 gadiem
RCB	11649	2995	172126	27724	355049	56664
Izsnieg. punkts BKUS	660	522	8418	6165	8564	5444
Annas	875	115	15585	2565	41534	9767
Avots	1510	306	24705	6422	52111	7785
Berģu	544	147	8756	2845	25850	6267
Bišumuižas	1008	289	13445	4387	39857	8628
Bolderājas	1717	727	23763	11304	66205	28051
Čiekurkalna	1082	392	16970	6405	33236	8135
Daugavas	3404	1059	49623	11306	159142	24890
Grīziņkalna	1277	303	15058	4729	38056	3525
Hanzas	878	297	17900	5447	54713	14832
Ilģuciema	2242	713	31319	8004	63334	14666
Imantas	3172	1386	67024	27029	131857	30338
Jaunciema	553	238	11663	5849	15757	6386
Juglas	2234	443	38443	12249	85805	16204
Kurzeme	1367	421	23254	7340	70203	14004
Ķengaraga	2110	843	35525	16327	94184	38491
Laima	1293	215	24294	3142	45419	4315
Mākslas	1804	145	18439	321	122009	8971
Mežaparka	305	95	5154	1566	8880	1249
Mežciema	930	371	19310	9434	44088	14340
Nordeķu	1237	276	23886	4109	80140	11077
Pārdaugavas	2000	445	29129	7929	61628	9613
Pļavnieku	1992	731	43876	16101	69302	13373
Pūce	1048	449	22197	11781	25283	6497
Rēzna	1488	302	39825	7209	115636	18210
Sarkankalna	1456	75	20494	333	58590	571
Strazds	1514	651	28253	7235	52970	16928
Svešvalodu	1887	252	17787	1194	32083	1318
Šampētera	1078	273	15505	3570	33941	5424
Tilts	1054	169	6459	791	14202	507
Torņakalna	1724	405	27068	7179	63403	8370
Vecrīgas	96	0	1075	0	3189	0
Vidzeme	1816	427	17208	3616	38273	4137
Zasulauka	1605	540	31041	7071	77645	12019
Zemgale	1342	530	19871	4328	42591	9115
Ziemeļblāzmas	1547	555	36426	7926	183440	28458
Zolitūdes	1025	454	20283	6468	54111	14057
Kopā	64523	18556	1041157	277400	2562280	482626
Burtnieks	1125	569	14598	7492	35208	15499
Mārtiņa	296	239	3497	2827	6963	5189
Sarkandaugavas	1004	800	22074	20264	52520	48964
Vinnijs	787	677	16486	13937	32266	28220
Zvirbulis	753	514	11779	7921	26920	18589
Kopā bērnu bibl.	3965	2799	68434	52441	153877	116461
Pavisam kopā	68 488	21 355	1 109 591	329 841	2 716 157	599 087

Rīgas Centrālās bibliotēkas krājumu attīstības un komplektēšanas koncepcija**2008.-2012.g.**

Rīgas Centrālā bibliotēka (RCB) un tās filiālbibliotēkas sniedz informacionālos un bibliotekāros pakalpojumus Rīgas iedzīvotājiem likumā paredzētajā kārtībā. Publiskās bibliotēkas Rīgas pilsētā kļuvas par nozīmīgiem pašvaldības informācijas centriem, kas samērā vienmērīgi izvietoti pilsētas teritorijā.

Aktuāla ir publisko bibliotēku starpnieka lomas pilnveidošana Rīgas e-pārvaldes īstenošanā. Bibliotēku iesaistīšanās informācijas tehnoloģiju attīstības procesos ir nepieciešams priekšnoteikums e-projekta realizācijai pilsētā. Tās sniedz augstvērtīgus informacionālos pakalpojumus pilsētas iedzīvotājiem, tai skaitā bērniem un jauniešiem.

Rīgas Centrālās bibliotēkas (RCB) struktūra

Rīgas Centrālā bibliotēka un tās filiālbibliotēkas, un izsniegšanas punkti.

Specializētās filiālbibliotēkas:

- RCB Mākslas filiālbibliotēka;
- RCB Mūzikas filiālbibliotēka “Tilts”;
- RCB Svešvalodu filiālbibliotēka;
- RCB Vecrīgas filiālbibliotēka.

RCB Mākslas literatūras filiālbibliotēkas krājums ietver grāmatas, periodiskos izdevumus, elektroniskos dokumentus, kuros atspoguļoti mākslas vēstures jautājumi: mākslas veidi, stili, virzieni, skolas, mūsdienu tendences, žanri, atsevišķi mākslas veidi, mākslinieku darba metodes un materiāli, izcilas personības mākslā. Īpaši pilnīgs krājums ir par Latvijas kultūras un mākslas vēsturi un tās attīstības tendencēm. Krājumā ir arī mākslinieku rakstītā daiļliteratūra, kā arī daiļliteratūra par māksliniekiem.

RCB Mūzikas filiālbibliotēkā “Tilts” krājums ietver grāmatas un citus informācijas nesējus visās zinātņu nozarēs saistībā ar mūziku, mūzikas audiovizuālos un elektroniskos dokumentus, nošizdevumus, daiļliteratūru par mūziku, mūziķiem, mūziķu darbus. Šīs filiālbibliotēkas krājuma komplektēšanā akcents tiek likts uz pilnīgumu latviešu mūzikā.

RCB Svešvalodu filiālbibliotēkas krājums ietver grāmatas un citus dokumentus Latvijā izplatītāko pasaules tautu valodās: angļu, vācu, franču, itāliešu, spāņu, vācu, lietuviešu, poļu, igauņu, portugāļu, arābu, japāņu, nīderlandiešu un Skandināvijas valstu valodās. Krājums ietver grāmatas, CD, DVD, videofilmas, kartogrāfiskos izdevumus, kas satur informāciju par Ziemeļvalstīm (Zviedriju, Somiju, Dāniju, Norvēģiju, Īslandi), kā arī šo valstu rakstnieku darbus latviešu, angļu, zviedru, somu, dāņu un norvēģu valodā.

RCB Vecrīgas filiālbibliotēkas krājums ietver dokumentus, kas satur novadpētnieciska satura informāciju par Rīgu latviešu un citās valodās, kādās tie izdoti. Krājumā ietverta daiļliteratūra par Rīgu un tās vēsturi. Filiālbibliotēkas krājumā akcents tiek likts uz visu informācijas nesēju iegādi par jūgendstilu Rīgā un arī pasaulē.

RCB filiālbibliotēkas “Vidzeme” krājumā tiek komplektēti Letonikas izdevumi.

Optimālas pieejamības nodrošināšanai ar lielāku eksemplāru skaitu jānodrošina Rīgas Centrālā bibliotēka un šādas mikrorajonu lielākās RCB filiālbibliotēkas:

- RCB filiālbibliotēka „Vidzeme”;
- RCB Juglas filiālbibliotēka;
- RCB Ilģuciema filiālbibliotēka;
- RCB Imantas filiālbibliotēka;
- RCB Bolderājas filiālbibliotēka;
- RCB Šampētera filiālbibliotēka;
- RCB Daugavas filiālbibliotēka;
- RCB Pļavnieku filiālbibliotēka;
- RCB Ziemeļblāzmas filiālbibliotēka;
- RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēka.

RCB Repoziitārijs.

Pieaug RCB Repoziitārija Aktīvā fonda loma racionālā krājumu komplektēšanā un izmantošanā RCB krājumu sistēmā. Tajā stabilu vietu ieņem un arvien aktīvāk tiek izmantota videotēka, kā arī citi Latvijā un ārvalstīs izdotie informācijas nesēji. Krājumam jāklūst mobilam un viegli izmantojamam. RCB Repoziitārija Aktīvais fonds veic arī koordinācijas darbu, sagatavojot tematiskas kolekcijas izmantošanai RCB un tās filiālbibliotēkās. RCB Repoziitārija Aktīvajā fondā komplektē labākos izdevumus vairākos eksemplāros gan latviešu valodā, gan svešvalodās.

RCB Repoziitārija Pasīvā fonda krājums nodrošina filiālbibliotēku pieprasījumus pēc reti izmantojamās literatūras. Tā krājumā tiek komplektēti dokumenti, kuri izdoti līdz 1995.gadam.

Liela nozīme krājuma komplektēšanā un krājumu koordinēšanā ir RCB Repoziitārija Apmaiņas fondam, kurā tiek ietverti bibliotēku norakstītie informācijas nesēji, dāvinājumi, labi saglabājušies un izmantojami izdevumi. RCB Repoziitārija Apmaiņas fondā bibliotēkas var piekomplektēt dokumentus, kuri grāmatu tirdzniecības tīklā vairs nav pieejami.

Stratēģija

Rīgas Centrālās bibliotēkas krājumu attīstības stratēģiskais plāns tiek balstīts uz:

- Bibliotēku likumu;
- Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumiem;
- Valsts Vienotās Bibliotēku informācijas sistēmas koncepciju;
- Valsts programmu “Informātika” un “Kultūra”;
- Rīgas Domes kultūrpolitikas koncepciju;
- Rīgas Centrālās bibliotēkas nolikumu.

Citiem saistošiem dokumentiem, starptautiskām vadlīnijām:

- IFLA vadlīnijām publisko bibliotēku darbā;
- “Kopenhāģenas deklarāciju”;
- “UNESCO publisko bibliotēku manifestu”.

Krājuma komplektēšana un organizācija cieši saistīta ar bibliotēku tīkla optimizāciju, bibliotēku datorizāciju un elektroniskā kataloga veidošanu. Bibliotēkās radikāli tiek mainīts un uzlabots krājuma izvietojums.

Sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas pilnveidošana un paplašināšana ir viens no publisko bibliotēku attīstības priekšnoteikumiem saiknes nostiprināšanai ar informācijas turētājiem un sabiedrību. Publiskai bibliotēkai kā Valsts Vienotās Bibliotēku informācijas sistēmas sastāvdaļai ir visas iespējas, lai šajā procesā kļūtu par aktīvu un nozīmīgu starpnieku, nodrošinot jaunu digitālo pakalpojumu ieviešanu un virtuālās bibliotēkas attīstību.

Apstākļos, kad arvien pieaug bibliotēkas lietotāju prasības, mainās arī RCB krājumu komplektēšanas pamatprincipi. Tie nosaka, ka publiskā bibliotēka ir orientēta uz lietotāju interesēm, vajadzībām un ērtībām. Jāpilnveido RCB un tās filiālbibliotēkas kā informācijas, izglītības kultūras un saskarsmes vieta ikvienam tās apmeklētājam bez vecuma, dzimuma un sociālā ierobežojuma, īpašu vērību veltot bērnu, jauniešu, kā arī cilvēku ar īpašām vajadzībām un citu mazaizsargātu sociālo grupu (vecie ļaudis, imigranti u.c.) bibliotekārajai apkalpošanai. Lietotājiem, vienlaicīgi ar grāmatām dzimtajā valodā, nepieciešama literatūra svešvalodās, tādējādi nodrošinot optimālu zināšanu pieejamību iedzīvotājiem un viņu mūža izglītībai, sekmējot un veicinot lietotāju svešvalodu apguves procesu: grāmatas paralēlās valodās, mācību grāmatas, adaptētos tekstus, tekstu krājumus, grāmatas ar īpašu metodiku ātrākai vārdu krājuma iegaumēšanai un valodas praktiskās pielietošanas iemaņu un prasmju pilnveidošanai, pirmās grāmatiņas svešvalodās pašiem mazākajiem, grāmatas vieglajā valodā. Informācijas un dokumentu apmaiņa ar citām bibliotēkām un iekļaušanās elektroniskajā kopkatalogā nodrošina lietotājiem visdaudzveidīgāko informāciju un jaunāko daiļliteratūru.

Bibliotēku modernizācija uzlabo piekļuvi RCB elektroniskajam katalogam un dod iespēju ievadīt informāciju par visu filiālbibliotēku krājumiem vienotajā RCB elektroniskajā katalogā.

Krājuma komplektēšanas finansēšanas avoti:

- Rīgas Centrālās bibliotēkas budžeta līdzekļi;
- valsts finansējums (Valsts Kultūrkapitāla fonds);
- projektos iegūtie līdzekļi;
- bibliotēkas akceptēti dāvinājumi, ko tā izmanto pēc saviem ieskatiem;
- līdzekļi, kas likumā paredzētajā kārtībā saņemti no maksas pakalpojumiem, veicot saimniecisko darbību u.c.

Krājuma komplektēšanas avoti:

- informācijas nesēju apgādi un izdevniecības;
- informācijas nesēju vairumtirdzniecības uzņēmumi;
- preses izplatīšanas organizācijas un abonēšanas centri;
- grāmatu un citu informācijas nesēju veikali;
- antikvariāti;
- grāmatu gadatirgi;
- privātpersonas un organizācijas;
- sadarbības līgumos ar ārvalstu bibliotēkām paredzētā grāmatu u.c. informācijas nesēju apmaiņa.

Krājumu izmantošana un rekonplektēšanas kārtība

RCB veic krājuma rekompaktēšanu saskaņā ar 2001.gadā apstiprinātajiem Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumiem Nr. 354 "Nacionālā bibliotēku krājuma noteikumi". Atbilstoši noteikumiem bibliotēkas regulāri atlasa šādus dokumentus: novecojuši pēc satura, liekie dubleti, stereotipie dubleti, bibliotēkas krājumam neatbilstošie dokumenti, nolietoti, bojāti, lietotāju nozaudētie un brīvpieejas apstākļos pazudušie informācijas nesēji, kā arī izdevumi, kuri nav atgūstami bibliotēkas lietotāju dzīves vietas maiņas dēļ vai nāves gadījumā. Bibliotēkas sastāda norakstīšanas aktus, katrā aktā ietverot tikai viena norakstīšanas iemesla dēļ norakstāmos dokumentus. Norakstītie dokumenti, kuri zaudējuši savu vērtību, nododami RCB Repozitārija Apmaiņas fondā, citām RCB filiālbibliotēkām, neveicot norakstīto dokumentu pārdošanu. Nolietotie un vērtību zaudējušie dokumenti nododami makulatūrā.

Noslēdzot 2007.gadu, RCB un tās filiālbibliotēku rekompaktēto eksemplāru skaits ir 143 310 vienības; kopējais RCB krājums - 1 008 570 vienību.

Kārtība, kādā krājumu kompaktēšanā iesaistās dažādu kategoriju bibliotēkas speciālisti

Katra bibliotēkas darbinieka pienākums ir sekot jauniznākušo dokumentu plūsmai internetā, RCB Kompaktēšanas un apstrādes nodaļas (KAN) piedāvātajai informācijai u.c. informācijas avotiem. RCB filiālbibliotēku vadītāji ir atbildīgi par aktīvu piedalīšanos kompaktēšanas procesā, pasūtinot nepieciešamos dokumentus KAN, apkopojot un analizējot informāciju par atteikumiem lasītājiem un pieņemot lēmumus par nepieciešamo dokumentu piekompaktēšanu. RCB izveidota personāla lietošanai paredzēta datubāze lasītāju atteikumu reģistrācijai un RCB struktūrvienībām nepieciešamo dokumentu piekompaktēšanai. Tā ir galvenais instruments operatīvai lasītāju pieprasījumu apmierināšanai.

Liela nozīme bibliotēku krājumu aktīvā izmantošanā ir krājuma popularizēšanai. Īpaši šajā jomā jāstrādā ar jaunajiem lasītājiem, lasītājiem neierastajiem informācijas nesējiem – elektroniskajiem dokumentiem. Tas ir viens no katra bibliotēkara pamatuzdevumiem.

Lai sabalansētu lasītāju pieprasījumu ar publiskās bibliotēkas krājuma kompaktēšanas teorētiskajām nostādņām, reizi gadā RCB un filiālbibliotēkās veicama lasītāju aptauja. Ikgadējā lasītāju aptauja dod iespēju precizēt krājuma kompaktēšanas stratēģiju.

Kompaktēšanas atlases kritēriji

Bibliotēkas uzdevums ir nodrošināt krājumus ar nepieciešamo jaunieguvumu, pasūtināmo periodikas izdevumu, audiovizuālo un elektronisko dokumentu skaitu, atbilstoši Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumiem Nr. 355 "Vietējās nozīmes bibliotēku tīkla darbības noteikumi", kas nosaka prasību par ne mazāk kā triju dokumentu nodrošinājumu vienam pašvaldības teritorijas iedzīvotājam. Informācijas un uzziņu darbam nepieciešamo enciklopēdiju, rokasgrāmatu, vārdnīcu un citu uzziņu un bibliogrāfisko izdevumu skaitam jābūt ne mazākam par 5% un izdevumiem bērniem ne mazāk kā 20% no kopīgā krājuma.

Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumi Nr. 415 "Bibliotēku darbībai nepieciešamā finansējuma normatīvi" paredz, ka grāmatu un periodisko izdevumu iegādei pašvaldību bibliotēkās nepieciešami ne mazāk kā Ls 0.30 uz vienu iedzīvotāju. Elektronisko dokumentu iegādei nepieciešami papildus finanšu līdzekļi ne mazāk kā 30% apmērā no kopējiem izdevumiem, kas paredzēti bibliotēkas krājuma papildināšanai.

RCB informācijas nesēji tiek kompaktēti, ievērojot šādus atlases kritērijus:

- dokumenta izziņas, informācijas, mākslinieciskā un kultūrvēsturiskā vērtība;

- dokumenta nozīmīgums Latvijas valsts, zinātnes, tautsaimniecības, izglītības un kultūras attīstībā;
- dokumenta atbilstība bibliotēkas lietotāju vajadzībām;
- diferencēta literatūras atlase atbilstoši bibliotēkas veidam – RCB bērnu, speciālizētās filiālbibliotēkas;
- reģionālais un valodu aspekts – dokumenti latviešu valodā, tās dialektos, Latvijā dzīvojošo mazākumtautību valodās un pieprasītākajās svešvalodās;
- informācijas nesēji cilvēkiem ar īpašām vajadzībām – literāro darbu audio ieraksti, dokumenti vieglajā valodā, grāmatas ar palielinātiem burtiem;
- krājuma iekšējā vienotība. Starpbibliotēku abonements – koordinators vienotā krājuma izmantošanai:
  - 1) mikrorajonu robežās iekšējā SBA pakalpojumus bibliotekāri lasītājiem nodrošina informatīvi;
  - 2) no tālākām RCB filiālbibliotēkām pēc filiālbibliotēkas pieprasījuma, dokuments tiek piegādāts ar RCB transportu;
  - 3) no valsts nozīmes bibliotēkām informācijas nesējus SBA kārtā pieprasa tikai tajos gadījumos, kad to nav RCB krājumā.

Krājuma dziļuma rādītāji (indikatori)

Krājuma komplektēšanas dziļuma līmeņi ir skaitliski lielumi, ko izmanto, lai raksturotu bibliotēkas krājuma komplektēšanas aktivitāti un mērķus. Tiek ņemti vērā trīs krājuma aspekti:

- pašreizējais krājuma pilnīguma līmenis,
- komplektēšanas saistības,
- krājuma attīstības kopējā virzība.

Krājuma dziļuma indikatori ir:

0 = ārpus darbības lauka, t.i., netiek komplektēts;

1 = minimālais informācijas līmenis;

2 = bāzes informācijas līmenis;

3 = studiju vai apmācību līmenis;

4 = zinātniski pētnieciskais līmenis

5 = relatīvā pilnīguma līmenis.

(skat. 1. un 2.pielikumu)

RCB un tās filiālbibliotēkās krājums tiek komplektēts 1., 2. un 3. dziļuma līmenī.

Valodu kodi:

P = dominē valsts pamatvaloda, maz vai nemaz netiek komplektēti dokumenti svešvalodās;

S = papildus pamatvalodai ar atlasi komplektē dokumentus svešvalodās;

W = dokumenti daudzās valodās;

X = dokumenti pārsvarā kādā citā, nevis valsts pamatvalodā.

RCB un tās filiālbibliotēkās krājumu valodu kodi ir P, S un W (skat. 2.pielikumu).

Krājuma attīstības politikas īstenošanas un pārskatīšanas gaita RCB

RCB krājuma komplektēšanas gaitai, procesam un izmantošanai regulāri seko RCB KAN. Diskutablu un problēmsituāciju risināšanai tiek sasaukta RCB Komplektēšanas padomes sēde, kā arī tiek pieaicināti nozaru eksperti.

Krājuma dziļuma rādītāju definīcijas

0 Netiek komplektēts

Bibliotēka apzināti nekomplektē izdevumus jebkurā formātā par kādu noteiktu tematu vai nozari.

1 Minimālais informācijas līmenis

Krājums, kas nodrošina minimālo pieprasījumu pēc izdevumiem par noteiktu tēmu vai priekšmetu, un kas ietver:

- ļoti ierobežotu vispārīgo materiālu krājumu,
- periodiskos izdevumus, kas tieši attiecas uz šo tematu.

Krājumu nepieciešams bieži un sistemātiski pārskatīt, lai nepieļautu informācijas novecošanos.

2 Bāzes informācijas līmenis

Krājumi, kuri paredzēti, lai definētu un iepazītu noteiktu tēmu vai priekšmetu, atspoguļotu informācijas daudzveidību, kas pieejama citos avotos, un nodrošinātu lietotāju vajadzības līdz koledžu apmācības pirmo divu gadu līmeņa sasniegšanai, un kurā ietilpst:

- ierobežots monogrāfiju un uzziņu literatūras krājums,
- ierobežots vispārējo periodisko izdevumu krājums,
- ierobežota pieeja³ bibliotēkas telpās vai tiešsaistē izmantojamo elektronisko bibliogrāfisko līdzekļu, tekstu, datubāzu, žurnālu u.c. krājumam.

3 Studiju vai apmācības līmenis

Krājumi, kuri sniedz informāciju par noteiktu tematu vai priekšmetu sistemātiskā veidā, bet zemākā līmenī nekā nepieciešams zinātniskai pētniecībai, nodrošina bibliotēkas lietotāju vispārīgas informacionālās vajadzības pirmā līmeņa augstākās vai bakalaura izglītības iegūšanai, un ko veido:

- plašs vispārīgo monogrāfiju un uzziņu izdevumu krājums,
- ar atlasītiem veidots specializēto uzziņu izdevumu krājums,
- plašs vispārīgo periodisko izdevumu krājums un speciālo periodisko izdevumu krājums,
- ierobežots materiālu krājums svešvalodās,
- plašs labi pazīstamu autoru darbu krājums, ar atlasītiem – mazāk zināmu autoru darbi,
- ierobežota pieeja bibliotēkas telpās vai tiešsaistē esošajam elektronisko avotu krājumam, t.sk. bibliogrāfiskiem līdzekļiem, tekstiem, datubāzēm, periodiskajiem izdevumiem utt.

4 Zinātniski pētnieciskais līmenis

Krājumā, kurā ir svarīgākie publicētie avoti, kas nodrošina studijas doktorantūrā un neatkarīgus zinātniskus pētījumus, un ko veido:

- ļoti plašs vispārējo un specializēto periodisko izdevumu krājums,
- ļoti plašs vispārējā rakstura un specializētu monogrāfiju un uzziņu izdevumu krājums,
- plašs atbilstošo materiālu krājums svešvalodās,

---

³ Ierobežota pieeja nenozīmē tikai nodrošināt apmeklētājus ar pieeju internetam jeb vienu vai vairākiem interneta meklētājiem. Šī pieeja attiecas uz piedāvāto izvēli bibliotēkās vai institūcijās mājas lapā, kas nodrošina lietotājiem pieeju pašas bibliotēkas vai tiešsaistes elektroniskajiem resursiem, ko bibliotēka izvēlējusies, cenšoties nodrošināt savu lietotāju intereses. Ierobežotas pieejas līmenis mainās atkarībā no krājuma līmeņa, t.i., no ierobežotas uz plašu un ļoti plašu pieeju elektroniskās informācijas resursiem.

- plašs labi pazīstamu un mazāk zināmu autoru darbu krājums,
- ierobežota pieeja ļoti plašam pašas bibliotēkas vai tiešsaistē pieejamam elektronisko avotu krājumam, t.sk. bibliogrāfiskiem līdzekļiem, tekstiem, datu bāzēm, žurnāliem utt.
- iepriekšējo gadu izdevumi tiek saglabāti un sistemātiski uzkrāti, tādejādi nodrošinot vēsturiskās pētniecības vajadzības.

5 Relatīvā pilnīguma līmenis

Krājums specifiski definētā zināšanu jomā, ar tendenci uz maksimāli visaptverošu, visās pielietojamās valodās, un ko veido:

- publicēto materiālu plašs krājums,
- ļoti plaši un daudzveidīgi manuskriptu krājumi,
- ļoti plašs visu citu informācijas nesēju krājums.

Relatīvā pilnīguma līmeņa krājums var būt nacionālas vai starptautiskās nozīmes avotu apkopojums.

RĪGAS CENTRĀLĀS BIBLIOTĒKAS UN FILIĀLBIBLIOTĒKU KRĀJUMU KOMPLEKTĒŠANAS DZIĻUMA LĪMEŅI

FILIĀLBIBLIOTĒKAS	004	007	01	02	002.2	03	07	1	15	2	316	31	32	33	34	35	36	373	374	379.8	
Centrālā bibliotēka	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2 PS	
Annas filiālbibliotēka	1,2 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1,2 PS	1 PS	1,2 PS	1,2 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1,2 PS	1,2 PS	1 PS	
Filiālbibliotēka "Avots"	1,2 PS	1,2 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2 PS	1,2 PS	1,2 PS	1,2 PS	1 PS	1,2 PS	1,2 PS	1,2 PS	1,2 PS	1,2 PS	1 PS	1 PS	1,2 PS	1,2 PS	1 PS	
Berģu filiālbibliotēka	1 PS	1 PS	1 PS	1,2,3 PS	1 PS	1,2 PS	1 PS	1,2 PS	1,2 PS	1 PS	1,2 PS	1,2 PS	1,2 PS	1,2 PS	1,2 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1,2 PS	1,2 PS	1 PS
Bišumuižas filiālbibliotēka	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1,2 PS	1 PS	1,2 PS	1,2 PS	1 PS	1,2 PS	1 PS	1,2 PS	1,2 PS	1,2 PS	1 PS	1 PS	1,2 PS	1,2 PS	1 PS	
Bolderājas filiālbibliotēka	1,2 PS	o	1 PS	1 PS	o	1,2 PS	o	1 PS	1 PS	1 PS	o	o	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	
Čiekurkalna filiālbibliotēka	1,2 PS	1 PS	o	1 PS	o	1,2 PS	o	1,2 PS	1,2 PS	1 PS	1,2 PS	1,2 PS	1,2 PS	1,2 PS	1,2 PS	1,2 PS	1,2 PS	1,2 PS	1,2 PS	1 PS	
Filiālbibliotēka "Daugava"	1,2,3 PS	1,2 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2 PS	1,2 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2 PS	1,2,3 PS	1,2 PS	1,2 PS	1,2,3 PS	1,2 PS	1,2,3 PS	1,2 PS	1,2 PS	1 PS	
Grīziņkalna filiālbibliotēka	1,2,3 PS	1 PS	1 PS	1,2,3 PS	1 PS	1,2,3 PS	1 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1 PS	1 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1 PS	1 PS	1,2 PS	1,2,3 PS	1 PS	
Hanzas filiālbibliotēka	1,2 PS	1,2 PS	1 PS	1 PS	o	1,2 PS	o	1,2 PS	1,2 PS	1 PS	1,2 PS	1,2 PS	1,2 PS	1,2 PS	1,2,3 PS	1 PS	1 PS	1,2 PS	1,2 PS	1 PS	
Iļģuciema filiālbibliotēka	1 PS	1 PS		1 PS	1 PS	1,2 PS	1 PS	1,2 PS	1,2 PS	1,2 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1,2,3 PS	1 PS	
Imantas filiālbibliotēka	1,2,3 PS	1,2 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1,2 PS	1,2,3 PS	1,2 PS	1,2 PS	1 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1 PS	1 PS	1,2 PS	1,2,3 PS	1 PS	
Jaunciema filiālbibliotēka	1 PS	o	o	o	o	o	o	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	o	o	1 PS	1 PS	o	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	
Juglas filiālbibliotēka	1,2 PS	1,2 PS	1 PS	1,2,3 PS	1 PS	1,2 PS	1 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1 P	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2 PS	1 PS	1,2 PS	1,2 PS	1,2,3 PS	1 PS	
Filiālbibliotēka "Kurzeme"	1,2 PS	o	1 PS	1 PS	1 PS	1,2 PS	o	1,2 P	1,2 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1,2 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1,2 PS	1 PS	
Ķengaraga filiālbibliotēka	1,2 PS	1,2 PS	1 PS	1 PS	o	1,2 PS	1 PS	1,2,3 PS	1,2 PS	1 PS	1,2,3 PS	1 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2 PS	1 PS	1 PS	1,2 PS	1,2,3 PS	1 PS	

FILIĀLBIBLIOTĒKAS	004	007	01	02	002.2	03	07	1	15	2	316	31	32	33	34	35	36	373	374	379.8
Filiālbibliotēka "Laima"	1,2 PS	o	1 PS	1 PS	1 PS	1,2 PS	1 PS	1,2 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1,2 PS	1 PS	1 PS
Filiālbibliotēka "Māksla"	1 PS	o	1 PS	1 PS	1 PS	1,2 PS	o	1,2 PS	1 PS	1 PS	o	o	o	o	1 PS	o	o	1 PS	1 PS	1 PS
Mangaju filiālbibliotēka	1 PS	1 PS	o	1 PS	o	1,2 PS	1 PS	1,2 PS	1,2 PS	o	1 PS	1 PS	1,2 PS	1,2 PS	1,2 PS	1 PS	1 PS	1,2 PS	1,2 PS	1 PS
Mežaparka filiālbibliotēka	1,2 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1,2 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1,2 PS
Mežciema filiālbibliotēka	1 PS	o	o	o	1 PS	1 PS	o	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS
Nordeķu filiālbibliotēka	1,2 PS	1 PS	1 PS	1,2,3 PS	1 PS	1,2 PS	1 PS	1,2 PS	1,2 PS	1,2 PS	1,2 PS	1 PS	1,2 PS	1,2 PS	1,2 PS	1 PS	1 PS	1,2 PS	1,2 PS	1 PS
Pārdaugavas filiālbibliotēka	1,2 PS	1,2 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1 PS	1,2 PS	o	1 PS	1,2,3 PS	1 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1 PS	1 PS	1,2 PS	1,2,3 PS	1 PS
Pļavnieku filiālbibliotēka	1,2 PS	1,2 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1,2 PS	o	1,2,3 PS	1,2,3 PS	o	1 PS	1 PS	1,2 PS	1,2,3 PS	1,2 PS	1,2 PS	1,2 PS	1 PS	1,2 PS	1,2 PS
Filiālbibliotēka "Pūce"	1,2 PS	1 PS	1 PS	o	1 PS	1,2 PS	1 PS	1 PS	1,2 PS	1 PS	1,2 PS	1 PS	1,2 PS	1,2 PS	1,2 PS	1 PS	1 PS	1,2 PS	1,2 PS	1 PS
Filiālbibliotēka "Rēzna"	1,2 PS	1 PS	o	1 PS	1 PS	1,2 PS	o	1,2 PS	1 PS	1 PS	1,2 PS	1,2 PS	1 PS	1,2 PS	1,2,3 PS	1 PS	1 PS	1,2 PS	1,2 PS	1 PS
Sarkankalna filiālbibliotēka	1,2 PS	1 PS	o	1 PS	1 PS	1,2 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1,2 PS	1,2 PS	1 PS
Filiālbibliotēka "Strazds"	1,2 PS	o	o	1 PS	1 PS	1,2 PS	1 PS	1,2 PS	1,2 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1,2 PS	1,2 PS	1 PS	1 PS	1,2 PS	1,2 PS	1 PS
Svešvalodu filiālbibliotēka	1,2,3 W	1,2 W	1 W	1 W	1 W	1,2,3 W	1 W	1,2 W	1,2 W	1,2 W	1,2,3 W	1 W	1,2 W	1,2 W	1,2 W	1 W	1 W	1,2 W	1 W	1 W
Šampētera filiālbibliotēka	1,2,3 PS	1 PS	o	o	o	1,2 PS	o	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1 PS	1,2,3 PS	1 PS	1,2,3 PS	1,2 PS	1,2,3 PS	1 PS	1 PS	1,2 PS	1,2,3 PS	1 PS
Filiālbibliotēka "Tilts"	1,2,3 PS	o	o	1 PS	o	o	o	1 PS	1,2 PS	1 PS	1,2 PS	o	o	o	o	o	o	1 PS	1,2 PS	o
Torņakalna filiālbibliotēka	1,2,3 PS	1,2 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1,2,3 PS	1 PS	1,2 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1 PS	1,2,3 PS	1 PS	1,2 PS	1,2 PS
Vecrīgas filiālbibliotēka	o	o	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1 PS	o	o	o	1 PS	1 PS	1 PS	o	o	o	o	o	1 PS	o	1,2 PS
Filiālbibliotēka "Vidzeme"	1,2,3 PS	1,2 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2 PS	1,2 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2 PS	1,2,3 PS	1,2 PS	1,2 PS	1,2 PS	1,2,3 PS	1 PS	1,2 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1 PS
Zasulauka filiālbibliotēka	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1,2 PS	1 PS	1,2 PS	1,2 PS	1 PS	1,2 PS	1,2,3 PS	1,2 PS	1,2 PS	1,2,3 PS	1 PS	1 PS	1 PS		1 PS

FILIĀLBIBLIOTĒKAS	004	007	01	02	002.2	03	07	1	15	2	316	31	32	33	34	35	36	373	374	379.8
Filiālbibliotēka "Zemgale"	1,2,3 PS	1 PS	1 PS	1,2,3 PS	1 PS	1,2 PS	0	1,2 PS	1,2,3 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1,2 PS	1,2 PS	1,2,3 PS	1 PS	1 PS	1,2 PS	1,2,3 PS	1 PS
Ziemeļblāzmas filiālbibliotēka	1,2 PS	1,2 PS	1 PS	1 PS	1,2 PS	1,2 PS	1 PS	1,2 PS	1,2 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1,2 PS	1,2 PS	1 PS
Zolitūdes filiālbibliotēka	1 PS	0	0	1 PS	0	1,2 PS	0	1,2 PS	1 PS	0	1 PS	0	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1,2 PS	1 PS	1 PS
Filiālbibliotēka "Burtnieks"	1 PS	0	0	1 PS	0	1 PS	-	1 PS	1 PS	0	1 PS	0	0	1 PS	0	0		1 PS	1 PS	1 PS
Mārtiņa filiālbibliotēka	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	0	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	0	1 PS	1 PS	1 PS
Sarkandaugavas filiālbibl.	1,2 PS	1 PS	0	1 PS	1 PS	1,2 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1,2 PS	1,2 PS	1 PS
Filiālbibliotēka "Vinnijs"	1 PS	0	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	0	1 PS	1 PS	1 PS	0	0	1 PS	1 PS	1 PS	1 PS	0	1 PS	1 PS	1 PS
Filiālbibliotēka "Zvirbulis"	1 PS	0	0	1 PS	0	1 PS	0	1 PS	1 PS	1 PS	0	0	1 PS	1 PS	1 PS	0	0	1 PS	1 PS	1 PS
RCB Repozitārija Aktīvais kr.	1 PS	1 PS	0	0	0	0	1 PS	1 PS	1,2 PS	1 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1,2,3 PS	1 PS	1 PS	1 PS	1,2,3 PS	1 PS